

# UREDJE

## UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/1142

od 14. kolovoza 2018.

**o izmjeni Uredbe (EU) br. 1321/2014 s obzirom na uvođenje određenih kategorija dozvola za održavanje zrakoplova, izmjenu postupka prihvaćanja komponenata od vanjskih dobavljača i izmjenu privilegija organizacija za osposobljavanje iz održavanja**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 91/670/EZ, Uredbe (EZ) br. 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ<sup>(1)</sup>, a osobito njezin članak 5. stavak 5. i članak 6. stavak 3.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EU) br. 1321/2014<sup>(2)</sup> utvrđuju se provedbena pravila o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautečkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove.
- (2) Kako bi se osigurala visoka i ujednačena razina sigurnosti zračnog prometa potreban je sustav na razini Unije za izdavanje dozvola osoblju za izdavanje potvrde uključenom u održavanje aviona ELA 1 i zrakoplova koji nisu avioni i helikopteri. Taj bi sustav trebao biti jednostavan i razmjeran. Stoga bi sada trebalo poduzeti mјete koje su potrebne za uspostavu takvog sustava.
- (3) Postojeći uvjeti povezani s dozvolama osoblja za izdavanje potvrde uključenog u održavanje avionike i električnih sustava zrakoplova koji ne pripadaju skupini složenih zrakoplova nisu razmјerni manjoj složenosti tih zrakoplova, posebno zato što je znatan dio uvjeta koji se odnose na osnovno znanje relevantan samo za složene zrakoplove. Stoga bi trebalo uvesti novu dozvolu za takvo osoblje. Zahtjevi za tu novu dozvolu trebali bi biti takvi da se može jamčiti da razina sigurnosti nije smanjena u odnosu na onu postignutu postojećom dozvolom. Uvođenje te nove dozvole trebalo bi za rezultat imati smanjenje potencijalnih sigurnosnih rizika koji bi mogli nastati zbog nedovoljnog broja odgovarajuće stručno osposobljenog i licenciranog osoblja raspoloživog za predmetne poslove održavanja.
- (4) Tijekom provođenja održavanja uobičajeno je da se osobe ili organizacije koriste komponentama, dijelovima ili materijalima koje isporučuju treće strane. Potrebno je umanjiti rizike povezane s postupkom prihvaćanja takvih komponenata, dijelova ili materijala te svakako osigurati da uključene osobe i organizacije provode potrebne mјere za osiguravanje pravilnog prihvaćanja, razvrstavanja i odvajanja komponenata.
- (5) Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (dalje u tekstu „Agencija“) zaprimila je značajan broj prijava o slučajevima prijevare koji ukazuju na namjerno kršenje standarda za ispite utvrđenih u skladu s Uredbom (EU) br. 1321/2014. Ti se slučajevi odnose na ispite osnovnog znanja koje organizacije za osposobljavanje iz održavanja provode za polaznike koji nisu pohađali tečaj osnovnog osposobljavanja. Ta je situacija dovela do važnih sigurnosnih pitanja, osobito s obzirom na rizik da imatelji dozvole koji nemaju potrebno osnovno znanje otpuštaju zrakoplove u uporabu nakon održavanja. Sada bi trebalo poduzeti mјere za rješavanje tih sigurnosnih pitanja.
- (6) U skladu s Uredbom (EU) br. 1321/2014, operatori složenih zrakoplova na motorni pogon uključenih u komercijalne i nekomercijalne operacije moraju osigurati da poslove povezane s kontinuiranom plovidbenošću provodi odobrena organizacija za vođenje kontinuirane plovidbenosti i da održavanje zrakoplova i komponenata

<sup>(1)</sup> SL L 79, 19.3.2008., str. 1.

<sup>(2)</sup> Uredba Komisije (EU) br. 1321/2014 od 26. studenoga 2014. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautečkih proizvoda, dijelova i uređaja te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (SL L 362, 17.12.2014., str. 1.).

za ugradnju u zrakoplov provodi odobrena organizacija za održavanje. Međutim, u određenim slučajevima kao što je nekomercijalna operacija lakših aviona s dva turboelisna motora, napor za postizanje sukladnosti koji se zahtijeva od takvih operatora nije razmjeran koristima koje provedba tih zahtjeva donosi za sigurnost operacija. Stoga bi zahtjeve koji se primjenjuju u tim slučajevima trebalo prilagoditi. S obzirom na te nerazmjerne napore za postizanje sukladnosti, vrijeme koje je potrebno za prilagođavanje tih zahtjeva i procjenu da njihovo neprimjenjivanje u takvim slučajevima ne predstavlja znatan rizik za sigurnost zračnog prometa, za sada bi se ti zahtjevi trebali prestati primjenjivati te bi se trebali primjenjivati tek od odgovarajućeg kasnijeg datuma.

- (7) Detaljna pravila koja se odnose na primjenu Dodatka VI. Prilogu III. Uredbi (EU) br. 1321/2014 greškom su izbrisana kada je Uredba (EU) br. 1321/2014 izmijenjena Uredbom (EU) 2015/1536<sup>(1)</sup>. Tu bi pogrešku trebalo ispraviti.
- (8) U Prilogu V.a Uredbi (EU) br. 1321/2014 utvrđene su određene uredničke pogreške koje su prouzročile poteškoće u provedbi. Te bi pogreške trebalo ispraviti.
- (9) Potrebno je osigurati dovoljno vremena svim uključenim stranama za prilagodbu izmijenjenom zakonodavnem okviru koji je utvrđen kao posljedica mjera propisanih ovom Uredbom. Te bi se mjere stoga trebale početi primjenjivati šest mjeseci od datuma njezina stupanja na snagu. Međutim, s obzirom na njihovu svrhu i činjenicu da stranke na koje se one odnose ne trebaju poduzeti znatne napore, neke bi mjere trebalo primijeniti odmah. Za druge je mjere potrebno više napora u smislu prilagodbe i stoga bi se one trebale primjenjivati od odgovarajućeg kasnijeg datuma, jer je za njih potreban prelazak s uređenja prvenstveno nacionalnim zakonodavstvom na izmijenjeni regulatorni okvir iz ove Uredbe uređen pravom Unije.
- (10) Uredbu (EU) br. 1321/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (11) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjima Agencije podnesenima u skladu s člankom 19. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 216/2008.
- (12) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem odbora osnovanog člankom 65. Uredbe (EZ) br. 216/2008,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

### Članak 1.

Uredba (EU) br. 1321/2014 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 5., stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Dok se u ovu Uredbu ne dodaju posebni zahtjevi za osoblje za izdavanje potvrda za sastavne dijelove, nastavljaju se primjenjivati zahtjevi iz nacionalnih propisa koji su na snazi u pojedinim državama članicama, osim za organizacije za održavanje sa sjedištem izvan Europske unije, kada zahtjeve odobrava Agencija.”.

2. Članak 8. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 2. briše se točka (b);
- (b) stavak 5. briše se;
- (c) umeće se sljedeći stavak 7.:

„7. Odstupajući od stavka 1., za višemotorne turboelisne avione s najvećom masom pri polijetanju (MTOM) od 5 700 kg ili manje koji nisu uključeni u komercijalni zračni prijevoz, točke M.A.201(g)2. i M.A.201(g)3. Priloga I. (dio M) primjenjuju se od 1. siječnja 2025.”.

<sup>(1)</sup> Uredba Komisije (EU) 2015/1536 od 16. rujna 2015. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1321/2014 u odnosu na usklađivanje pravila o kontinuiranoj plovidbenosti s Uredbom (EZ) br. 216/2008, kritične poslove održavanja i praćenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova (SL L 241, 17.9.2015., str. 16.).

3. Prilog I. (dio M) mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.
4. Prilog II. (dio 145) mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.
5. Prilog III. (dio 66) mijenja se u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi.
6. Prilog IV. (dio 147) mijenja se u skladu s Prilogom IV. ovoj Uredbi.
7. Prilog V.a (dio T) mijenja se u skladu s Prilogom V. ovoj Uredbi.

*Članak 2.*

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 5. ožujka 2019.

Međutim,

1. članak 1. stavak 2. točka (c), članak 1. stavak 7. i točka 1. Priloga IV. primjenjuju se od 5. rujna 2018.;
2. za održavanje aviona ELA1 koji nisu uključeni u komercijalni zračni prijevoz i zrakoplova koji nisu avioni i helikopteri:
  - (a) zahtjev za nadležno tijelo da izdaje dozvole za održavanje zrakoplova u skladu s Prilogom III. (dio 66), kao nove ili konvertirane na temelju točke 66.A.70 tog Priloga primjenjuje se od 1. listopada 2019.;
  - (b) zahtjev da osoblje za izdavanje potvrde mora biti stručno sposobljeno u skladu s Prilogom III. (dio 66), kako je utvrđeno u točkama M.A.606(g) i M.A.801(b)2. Priloga I (dio M) i točkama 145.A.30(g) i 145.A.30(h) Priloga II. (dio 145) primjenjuje se od 1. listopada 2020.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. kolovoza 2018.

*Za Komisiju  
Predsjednik  
Jean-Claude JUNCKER*

---

## PRILOG I.

Prilog I. mijenja se kako slijedi:

(1) sadržaj se mijenja kako slijedi:

(a) Točka M.A.501. zamjenjuje se sljedećim:

„M.A.501. **Razvrstavanje i ugradnja**”

(b) točka M.A.504. zamjenjuje se sljedećim:

„M.A.504. **Odvajanje komponenata**”.

(2) točka M.A.501. zamjenjuje se sljedećim:

**„M.A.501. Razvrstavanje i ugradnja**

(a) Sve komponente razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

(1) komponente koje su u zadovoljavajućem stanju, otpuštene u uporabu na EASA obrascu 1. ili istovrijednom obrascu i označene u skladu s poddijelom Q Priloga I. (dio 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012, osim ako nije drukčije utvrđeno u Prilogu I. (dio 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012 ili u ovom Prilogu (dio M);

(2) neispravne komponente koje se održavaju u skladu s ovom Uredbom;

(3) komponente razvrstane kao neobnovljive jer su dostigle svoj potvrđeni vijek trajanja ili imaju kvar koji se ne može otkloniti;

(4) standardni dijelovi koji se upotrebljavaju na zrakoplovu, motoru, elisu ili drugoj komponenti zrakoplova kada su navedeni u podacima za održavanje i popraćeni dokazom o sukladnosti u kojem se može vidjeti primjenjeni standard;

(5) materijal, koji je sirovina i potrošna roba, a upotrebljava se tijekom održavanja kad se organizacija uvjerila da taj materijal zadovoljava traženu specifikaciju i ima odgovarajuću sljedivost. Svi materijali moraju biti popraćeni dokumentacijom koja se jasno odnosi na određeni materijal te sadržava izjavu o sukladnosti sa specifikacijom kao i oba izvora, proizvođača i dobavljača.

(b) Komponente, standardni dijelovi i materijali ugrađuju se na zrakoplov ili komponentu samo kada su u zadovoljavajućem stanju, pripadaju jednoj od kategorija navedenih u točki (a) te je određena komponenta, standardni dio ili materijal naveden u primjenjivim podacima za održavanje.”;

(3) u točki M.A.502. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Odstupajući od točke (a) i točke M.A.801.(b)2., ovlašteno osoblje iz točke M.A.801.(b)2. može, u skladu s podacima za održavanje komponente, obavljati sljedeće:

(1) održavanje, osim obnavljanja komponenata, dok je komponenta ugrađena ili privremeno odstranjena iz zrakoplova ELA1 koji se ne upotrebljava za komercijalni zračni prijevoz

(2) obnavljanje motora i elisa dok su ugrađeni ili privremeno odstranjeni iz zrakoplova CS-VLA, CS-22 i LSA koji se ne upotrebljavaju za komercijalni zračni prijevoz.

Održavanje komponente koje se provodi u skladu s točkom (d) ne zahtijeva izdavanje EASA obrasca 1., nego podliježe zahtjevima za otpuštanje zrakoplova u uporabu predviđenima točkom M.A.801.”;

(4) točka M.A.504. zamjenjuje se sljedećim:

**„M.A.504. Odvajanje komponenata**

(a) Neispravne i neobnovljive komponente odvajaju se od ispravnih komponenata, standardnih dijelova i materijala.

(b) Neobnovljive komponente ne smiju ponovno ući u sustav dobavljanja komponenata, osim ako su potvrđena ograničenja trajanja produljena ili je odobreno rješenje za popravak u skladu s Uredbom (EU) br. 748/2012.”;

(5) u točki M.A.606. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) Organizacija za održavanje treba imati na raspolaganju dovoljno osoblja ovlaštenog za izdavanje potvrda o otpuštanju zrakoplova i komponenata u uporabu koje su predviđene točkama M.A.612. i M.A.613. Osoblje mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

1. iz Priloga III. (dio 66.) za zrakoplove
2. iz članka 5. stavka 6. ove Uredbe za komponente.”;

(6) u točki M.A.608. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Organizacija obavlja pregled, razvrstava i na odgovarajući način odvaja sve ulazne komponente, standardne dijelove i materijale.”;

(7) u Dodatku VII. prva rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„Složeni poslovi održavanja iz točaka M.A.801.(b)2. i M.A.801.(c) sljedeći su”.

---

## PRILOG II.

Prilog II. mijenja se kako slijedi:

(1) sadržaj se mijenja kako slijedi:

(a) točka 145.A.40. zamjenjuje se sljedećim:

**„145.A.40 Oprema i alati”;**

(b) točka 145.A.42. zamjenjuje se sljedećim:

**„145.A.42 Komponente”;**

(2) u točki 145.A.30 točke (f), (g), (h) i (i) zamjenjuju se sljedećim:

- „(f) Organizacija jamči da je osoblje koje provodi ili nadzire provjeru kontinuirane plovidbenosti bez razaranja na konstrukciji ili komponentama zrakoplova, ili oboje, odgovarajuće stručno ospozobljeno za određenu provjeru bez razaranja u skladu s europskim standardom ili jednakovrijednim standardom koji je priznala Agencija. Osoblje koje obavlja bilo koje druge specijalizirane poslove mora biti stručno ospozobljeno na odgovarajući način u skladu sa službeno priznatim standardom. Odstupajući od ove točke, osoblje iz točaka (g), (h)(1) i (h)(2), stručno ospozobljeno kao kategorija B1, B3 ili L u skladu s Prilogom III. (dio 66.), smije obavljati i/ili nadzirati provjere kontrastnim penetrantima.
- (g) Svaka organizacija koja održava zrakoplove, osim ako je drukčije navedeno u točki (j), u slučaju linijskog održavanja zrakoplova, mora imati ovlašteno osoblje s odgovarajućim ovlaštenjem za zrakoplov, stručno ospozobljeno kao kategorija B1, B2, B2L, B3 i L, kako je prikladno, u skladu s Prilogom III. (dio 66.) i točkom 145.A.35.

Osim toga, takva organizacija za obavljanje manjeg planiranog linijskog održavanja i jednostavnog popravka kvarova može se koristiti i osobljem ovlaštenim i odgovarajuće ospozobljenim za određene poslove koje ima ovlasti iz točaka 66.A.20(a)(1) i 66.A.20(a)(3). podtočke ii. te je stručno ospozobljeno u skladu s Prilogom III. (dio 66.) i točkom 145.A.35. Raspoloživost takvog ovlaštenog osoblja ne zamjenjuje potrebu za ovlaštenim osobljem kategorije B1, B2, B2L, B3 i L, prema potrebi.

(h) Svaka organizacija koja održava zrakoplove, osim ako je navedeno drukčije u točki (j):

1. u slučaju baznog održavanja složenih zrakoplova na motorni pogon, ima ovlašteno osoblje koje izdaje potvrde za odgovarajući tip zrakoplova, stručno ospozobljeno kao kategorija C u skladu s Prilogom III. (dio 66.) i točkom 145.A.35. Osim toga, organizacija treba imati dovoljno osoblja ovlaštenog za odgovarajući tip zrakoplova, stručno ospozobljenog kao kategorija B1 i B2, prema potrebi, u skladu s Prilogom III. (dio 66.) i točkom 145.A.35 kao podrška ovlaštenom osoblju kategorije C koje izdaje potvrde.
  - i. Osoblje za podršku kategorije B1 i B2 jamči izvođenje svih relevantnih zadataka ili pregleda prema traženom standardu prije nego što ovlašteno osoblje kategorije C izda potvrdu o otpuštanju u uporabu.
  - ii. Organizacija vodi evidenciju o tom pomoćnom osoblju kategorije B1 i B2.
  - iii. osoblje kategorije C koje izdaje potvrde jamči sukladnost s točkom (i) i da su svi radovi koje zahtijeva korisnik izvršeni u okviru određene provjere u okviru baznog održavanja ili paketu radova, te procjenjuje i utjecaj svih radova koji nisu obavljeni s namjenom da se zatraži njihovo dovršenje ili da se s operatorom dogovori odlaganje tih radova do neke druge utvrđene provjere ili vremenskog roka;
2. u slučaju baznog održavanja zrakoplova koji nisu složeni zrakoplovi na motorni pogon, ima jedno od sljedećeg:
  - i. ovlašteno osoblje s odgovarajućim ovlaštenjem za zrakoplov stručno ospozobljeno kao kategorija B1, B2, B2L, B3 i L, prema potrebi, u skladu s Prilogom III. (dio 66.) i točkom 145.A.35;
  - ii. ovlašteno osoblje s odgovarajućim ovlaštenjem za zrakoplov, stručno ospozobljeno kao kategorija C kojem pomaže osoblje za podršku kako je određeno u točki 145.A.35(a) podtočki i.
- (i) Osoblje koje izdaje potvrde za komponente mora ispunjavati odredbe članka 5. stavka 6. i točke 145.A.35.”;

(3) točke 145.A.35(a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

- „(a) Pored zahtjeva točaka 145.A.30(g) i (h), organizacija osigurava da ovlašteno osoblje i osoblje za podršku ima odgovarajuće znanje o određenom zrakoplovu ili njegovim komponentama, ili oboje, koje je potrebno održavati te o povezanim postupcima organizacije. U slučaju ovlaštenog osoblja to se mora izvršiti prije izdavanja ili ponovnog izdavanja ovlaštenja za izdavanje potvrde.
- 1. „Osoblje za podršku“ znači osoblje koje radi u okruženju baznog održavanja i ima dozvolu za održavanje zrakoplova kategorije B1, B2, B2L, B3 i/ili L u skladu s Prilogom III. (dio 66.) s odgovarajućim ovlaštenjem za zrakoplov, iako nužno ne mora imati ovlasti za izdavanje potvrde.
- 2. „Određeni zrakoplov i/ili komponente“ znači onaj zrakoplov ili komponente određene u konkretnom ovlaštenju za izdavanje potvrde.
- 3. „Ovlaštenje za izdavanje potvrde“ znači ovlaštenje koje je ovlaštenom osoblju izdala odobrena organizacija da u njezino ime može potpisivati potvrde o otpuštanju u uporabu unutar ograničenja navedenih u takvom ovlaštenju;
- (b) Osim u slučajevima navedenima u točkama 145.A.30(j) i 66.A.20(a)3. podtočka ii., organizacija može izdati ovlaštenje za izdavanje potvrde samo ovlaštenom osoblju u vezi s osnovnim kategorijama ili potkategorijama i, osim dozvole kategorije A, ovlaštenja za tip navedena u dozvoli za održavanje zrakoplova kako se zahtijeva Prilogom III. (dio 66.), pod uvjetom da dozvola ostaje valjana tijekom razdoblja valjanosti ovlaštenja i da ovlašteno osoblje ostane u skladu s Prilogom III. (dio 66.).”;

(4) točka 145.A.40 mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

**„145.A.40 Oprema i alati“;**

(b) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

- „(a) Organizacija ima na raspolaganju i upotrebljava potrebnu opremu i alate za provođenje odobrenog opsega radova.
- i. Kada proizvođač utvrdi određeni alat ili opremu, organizacija upotrebljava taj alat ili opremu, osim ako s nadležnim tijelom putem postupaka utvrđenih u priručniku dogovori upotrebu zamjenskog alata ili opreme.
- ii. Oprema i alat moraju biti stalno raspoloživi, osim u slučaju bilo kojeg alata ili opreme koji se tako rijetko upotrebljavaju da njihova stalna raspoloživost nije potrebna. Takvi slučajevi trebaju se navesti u postupku iz priručnika.
- iii. Organizacija odobrena za bazno održavanje mora imati dovoljno opreme za pristup zrakoplovu i platformi/dokova za pregled koji su potrebni za pravilan pregled zrakoplova.”;

(5) točka 145.A.42. zamjenjuje se sljedećim:

**„145.A.42. Komponente**

(a) Razvrstavanje komponenata. Sve komponente razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

- i. komponente koje su u zadovoljavajućem stanju, otpuštene u uporabu na EASA obrascu 1. ili istovrijednom obrascu i označene u skladu s poddjelom Q Priloga I. (dio 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012, osim ako je drukčije utvrđeno u Prilogu I. (dio 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012 ili u ovom Prilogu II. (dio 145.).
- ii. neispravne komponente koje se održavaju u skladu s ovom Uredbom.
- iii. komponente razvrstane kao neobnovljive jer su dostigle svoj potvrđeni vijek trajanja ili imaju kvar koji se ne može otkloniti.
- iv. standardni dijelovi koji se upotrebljavaju na zrakoplovu, motoru, elisi ili drugoj komponenti zrakoplova ako su navedeni u podacima za održavanje i popraćeni dokazom o sukladnosti u kojem se može vidjeti primijenjeni standard.

v. materijal, koji je sirovina i potrošna roba, a upotrebljava se tijekom održavanja kad se organizacija uvjeri da taj materijal zadovoljava traženu specifikaciju i ima odgovarajuću sljedivost. Svi materijali moraju biti popraćeni dokumentacijom koja se jasno odnosi na određeni materijal te sadržava izjavu o sukladnosti sa specifikacijom kao i oba izvora, proizvođača i dobavljača.

(b) Komponente, standardni dijelovi i materijali za ugradnju

- i. Organizacija utvrđuje postupke za prihvatanje komponenata, standardnih dijelova i materijala za ugradnju kojima osigurava da su komponente, standardni dijelovi i materijali u zadovoljavajućem stanju i ispunjavaju primjenjive zahtjeve iz točke (a).
- ii. Organizacija utvrđuje postupke kojima osigurava da se komponente, standardni dijelovi i materijali ugrađuju na zrakoplov ili komponentu samo ako su u zadovoljavajućem stanju, ispunjavaju primjenjive zahtjeve iz točke (a) te je određena komponenta, standardni dio ili materijal naveden u primjenjivim podacima za održavanje.
- iii. Organizacija može izraditi ograničeni opseg dijelova koji se trebaju upotrebljavati tijekom radova koji su u tijeku u njezinim vlastitim objektima, pod uvjetom da su postupci definirani u priručniku.
- iv. Komponente iz točke 21.A.307.(c) Priloga I. (dio 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012 ugrađuju se samo ako ih vlasnik zrakoplova smatra pogodnjima za ugradnju u svoj zrakoplov.

(c) Odvajanje komponenata

- i. Neispravne i neobnovljive komponente odvajaju se od ispravnih komponenata, standardnih dijelova i materijala.
- ii. Neobnovljive komponente ne smiju ponovno ući u sustav dobavljanja komponenata, osim ako su potvrđena ograničenja trajanja produljena ili je odobreno rješenje za popravak u skladu s Uredbom (EU) br. 748/2012.”.

**PRILOG III.**

Prilog III. mijenja se kako slijedi:

(1) u sadržaju se dodaju sljedeća upućivanja na dodatke VII. i VIII.:

- „Dodatak VII. — Zahtjevi u vezi s osnovnim znanjem za dozvolu za održavanje zrakoplova kategorije L
- Dodatak VIII. — Standardi ispita osnovnog znanja za dozvolu za održavanje zrakoplova kategorije L”;

(2) točka 66.A.3. zamjenjuje se sljedećim:

**„66.A.3 Kategorije i potkategorije dozvola**

Dozvole za održavanje zrakoplova uključuju sljedeće kategorije i, prema potrebi, potkategorije i ovlaštenja za sustav:

(a) kategorija A, dijeli se na sljedeće potkategorije:

- A1 Avioni turbinski,
- A2 Avioni klipni,
- A3 Helikopteri turbinski,
- A4 Helikopteri klipni;

(b) kategorija B1, dijeli se na sljedeće potkategorije:

- B1.1 Avioni turbinski,
- B1.2 Avioni klipni,
- B1.3 Helikopteri turbinski,
- B1.4 Helikopteri klipni;

(c) kategorija B2

Dozvola kategorije B2 primjenjuje se na sve zrakoplove;

(d) kategorija B2L

Dozvola kategorije B2L primjenjuje se na sve zrakoplove osim onih iz grupe 1. kako je utvrđeno u točki 66.A.5.1. te se dijeli na sljedeća „ovlaštenja za sustav“:

- komunikacija/navigacija (com/nav),
- instrumenti,
- automatsko letenje,
- nadzor
- sustavi konstrukcije zrakoplova.

Dozvola kategorije B2L sadržava najmanje jedno ovlaštenje za sustav;

(e) kategorija B3

Dozvola kategorije B3 primjenjuje se na avione s klipnim motorom, bez regulacije tlaka kabine, s najvećom masom pri polijetanju (MTOM) od 2 000 kg i manje;

(f) kategorija L dijeli se na sljedeće potkategorije:

- L1C: kompozitne jedrilice,
- L1: jedrilice,
- L2C: kompozitne motorne jedrilice i kompozitni avioni ELA1,
- L2: motorne jedrilice i avioni ELA1,
- L3H: baloni uzgonjeni vrućim zrakom,

- L3G: baloni uzgonjeni plinom,
- L4H: zračni brodovi uzgonjeni vrućim zrakom,
- L4G: zračni brodovi ELA2 uzgonjeni plinom
- L5: zračni brodovi uzgonjeni plinom osim ELA2;

(g) kategorija C

Dozvola C primjenjuje se na avione i helikoptere.”;

(3) točka 66.A.5. zamjenjuje se sljedećim:

#### „66.A.5 **Grupe zrakoplova**

U svrhu upisa ovlaštenja u dozvole za održavanje zrakoplova, zrakoplovi se razvrstavaju u sljedeće grupe:

1. grupa 1.: složeni zrakoplovi na motorni pogon, helikopteri s više motora, avioni s certificiranom najvećom dozvoljenom visinom leta iznad nivoa leta FL290, zrakoplovi opremljeni sa sustavima za upravljanje zrakoplovom s pomoću računala, zračni brodovi uzgonjeni plinom osim ELA2 i drugi zrakoplovi za koje se zahtijeva ovlaštenje za tip, ako tako odredi Agencija.

Zrakoplov koji ispunjava uvjete iz prvog podstavka Agencija može razvrstati u grupu 2., grupu 3. ili grupu 4., prema potrebi, ako smatra da je opravданo zbog manje složenosti određenog zrakoplova;

2. grupa 2.: zrakoplovi osim onih iz grupe 1., koji pripadaju u sljedeće podgrupe:

i. podgrupa 2.a:

- avioni s jednim turboelisnim motorom,
- oni turbomlazni i višemotorni turboelisni avioni koje Agencija razvrsta u ovu podgrupu zbog njihove manje složenosti;

ii. podgrupa 2.b:

- helikopteri s jednim turbinskim motorom,
- oni helikopteri s više turbinskih motora koje Agencija razvrsta u ovu podgrupu zbog njihove manje složenosti;

iii. podgrupa 2.c:

- helikopteri s jednim klipnim motorom,
- oni helikopteri s više klipnih motora koje Agencija razvrsta u ovu podgrupu zbog njihove manje složenosti;

3. grupa 3.: avioni s klipnim motorom osim onih iz grupe 1.;

4. grupa 4.: jedrilice, motorne jedrilice, baloni i zračni brodovi osim onih iz grupe 1.”;

(4) točka 66.A.20(a) mijenja se kako slijedi:

(a) točke 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. Dozvola za održavanje zrakoplova kategorije B2L dopušta imatelju iste da izdaje potvrde o otpuštanju u uporabu i da djeluje kao osoblje kategorije B2L za podršku pri:

- održavanju električnih sustava,
- održavanju sustava avionike u granicama ovlaštenja za sustav koja su posebno upisana u dozvolu, i
- u slučaju ovlaštenja za „sustav konstrukcije zrakoplova”, obavljanju zadaća na sustavima avionike i električnim sustavima u sklopu pogonske grupe i mehaničkih sustava, koji zahtijevaju samo jednostavne provjere za dokazivanje svoje uporabljivosti.

5. Dozvola za održavanje zrakoplova kategorije B3 dopušta imatelju iste da izdaje potvrde o otpuštanju u uporabu i da djeluje kao osoblje kategorije B3 za podršku pri:

- održavanju konstrukcije aviona, pogonske grupe te mehaničkih i električnih sustava, i
- radu na sustavima avionike koji zahtijevaju samo jednostavne provjere za dokazivanje svoje uporabljivosti i koji ne zahtijevaju otkrivanje kvarova.”;

(b) dodaju se sljedeće točke 6. i 7.:

- „6. Dozvola za održavanje zrakoplova kategorije L dopušta imatelju iste da izdaje potvrde o otpuštanju u uporabu i da djeluje kao osoblje kategorije L za podršku pri:
- održavanju konstrukcije zrakoplova, pogonske grupe te mehaničkih i električnih sustava,
  - radu na sustavima radiokomunikacije, odašiljača signala s mesta nesreće (ELT) i primopredajnika (transpondera), i
  - radu na drugim sustavima avionike koji zahtijevaju samo jednostavne provjere za dokazivanje svoje uporabljivosti.

Potkategorija L2 uključuje potkategoriju L1. Svako ograničenje potkategorije L2 u skladu s točkom 66.A.45 (h) primjenjuje se i na potkategoriju L1.

Potkategorija L2C uključuje potkategoriju L1C.

7. Dozvola za održavanje zrakoplova kategorije C dopušta imatelju iste da izdaje potvrde o otpuštanju u uporabu nakon provedenog baznog održavanja na zrakoplovu. Ovlašti se primjenjuju na zrakoplov u cijelosti.”

(5) u točki 66.A.25 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

- „(a) Osim za dozvole kategorija B2L i L, podnositelj zahtjeva za dozvolu za održavanje zrakoplova, ili za dodavanje kategorije ili potkategorije takvoj dozvoli, polaganjem ispita dokazuje svoju razinu znanja iz odgovarajućih predmetnih modula u skladu s Dodatkom I. Prilogu III. (dio 66.). Ispit u skladu sa standardom utvrđenim u Dodatku II. Prilogu III. (dio 66.) provodi organizacija za osposobljavanje odobrena u skladu s Prilogom IV. (dio 147.) ili nadležno tijelo.”;

(6) točka 66.A.25 mijenja se kako slijedi:

(a) točke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

- „(b) Podnositelj zahtjeva za dozvolu za održavanje zrakoplova kategorije L unutar postojeće potkategorije, ili za dodavanje različite potkategorije, polaganjem ispita dokazuje svoju razinu znanja iz odgovarajućih predmetnih modula u skladu s Dodatkom VII. Prilogu III. (dio 66.). Ispit u skladu sa standardom utvrđenim u Dodatku VIII. Prilogu III. (dio 66.) provodi organizacija za osposobljavanje odobrena na odgovarajući način u skladu s Prilogom IV. (dio 147.), nadležno tijelo ili prema dogovoru s nadležnim tijelom.

Smatra se da imatelj dozvole za održavanje zrakoplova potkategorije B1.2 ili kategorije B3 ispunjava zahtjeve u vezi s osnovnim znanjem za dozvolu potkategorija L1C, L1, L2C i L2.

Zahtjevi u vezi s osnovnim znanjem za potkategoriju L4H uključuju zahtjeve u vezi s osnovnim znanjem za potkategoriju L3H.

Zahtjevi u vezi s osnovnim znanjem za potkategoriju L4G uključuju zahtjeve u vezi s osnovnim znanjem za potkategoriju L3G.

- (c) Podnositelj zahtjeva za dozvolu za održavanje zrakoplova kategorije B2L za određeno „ovlaštenje za sustav”, ili za dodavanje drugog „ovlaštenja za sustav”, polaganjem ispita dokazuje svoju razinu znanja iz odgovarajućih predmetnih modula u skladu s Dodatkom I. Prilogu III. (dio 66.). Ispit u skladu sa standardom utvrđenim u Dodatku II. Prilogu III. (dio 66.) provodi organizacija za osposobljavanje odgovarajuće odobrena u skladu s Prilogom IV. (dio 147.) ili nadležno tijelo.”

(b) dodaju se sljedeće točke (d), (e) i (f):

- „(d) Tečajevi osposobljavanja i ispiti moraju biti položeni unutar 10 godina prije podnošenja zahtjeva za dozvolu za održavanje zrakoplova ili dodavanja kategorije ili potkategorije takvoj dozvoli. Ako to nije slučaj, priznavanje ispita može se ostvariti u skladu s točkom (e).

- (e) Podnositelj zahtjeva može podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za potpuno ili djelomično priznavanje ispita u odnosu na zahtjeve u vezi s osnovnim znanjem za:

- i. ispite osnovnog znanja koji ne ispunjavaju zahtjev iz točke (d);
- ii. sve druge tehničke kvalifikacije koje nadležno tijelo smatra jednakovrijednima prema standardu znanja iz Priloga III. (dio 66.).

Priznanja ispita dodjeljuju se u skladu s pododjeljkom E odjeljka B ovog Priloga (dio 66.).

(f) Priznanja ispita prestaju vrijediti 10 godina nakon što ih je nadležno tijelo dodijelilo podnositelju zahtjeva. Podnositelj zahtjeva može podnijeti zahtjev za nova priznanja nakon isteka tog razdoblja.”;

(7) u točki 66.A.30(a) umeću se sljedeće točke 2.a i 2.b:

„2.a za kategoriju B2L:

- i. tri godine praktičnog iskustva u održavanju zrakoplova kojim se obavljaju letovi, koje obuhvaća jedno ili više odgovarajućih ovlaštenja za sustav, ako podnositelj zahtjeva nema nikakvo prethodno odgovarajuće tehničko osposobljavanje; ili
- ii. dvije godine praktičnog iskustva u održavanju zrakoplova kojim se obavljaju letovi, koje obuhvaća jedno ili više odgovarajućih ovlaštenja za sustav, i završeno osposobljavanje koje nadležno tijelo smatra odgovarajućim kao kvalificirani radnik u tehničkoj struci; ili
- iii. jednu godinu praktičnog iskustva u održavanju zrakoplova kojim se obavljaju letovi, koje obuhvaća jedno ili više odgovarajućih ovlaštenja za sustav, i završeni tečaj osnovnog osposobljavanja odobren u skladu s dijelom 147.

Prilikom dodavanja jednog ili više novih ovlaštenja za sustav postojeći dozvoli kategorije B2L, za svako dodano ovlaštenje za sustav zahtijevaju se tri mjeseca praktičnog iskustva u održavanju koje odgovara novom ovlaštenju (ovlaštenjima) za sustav.

2.b za kategoriju L:

- i. dvije godine praktičnog iskustva u održavanju zrakoplova kojim se obavljaju letovi, koje obuhvaća reprezentativni presjek aktivnosti održavanja u odgovarajućoj potkategoriji;
- ii. odstupajući od podtočke i., jednu godinu praktičnog iskustva u održavanju zrakoplova kojim se obavljaju letovi, koje obuhvaća reprezentativni presjek aktivnosti održavanja u odgovarajućoj potkategoriji, podložno uvođenju ograničenja predviđenog u točki 66.A.45(h)(ii).3.

Za uključivanje dodatne potkategorije u postojeću dozvolu kategorije L, iskustvo iz podtočaka i. i ii. treba biti 12 odnosno 6 mjeseci.

Smatra se da imatelj dozvole za održavanje zrakoplova kategorije/potkategorije B1.2 ili B3 ispunjava zahtjeve u vezi s osnovnim iskustvom za dozvolu potkategorija L1C, L1, L2C i L2.”;

(8) točka 66.A.45. zamjenjuje se sljedećim:

#### „66.A.45 Dopuna dozvole upisom ovlaštenja za tip/grupu zrakoplova

- (a) Kako bi mogao provoditi ovlasti izdavanja potvrda za određeni tip zrakoplova, imatelj dozvole za održavanje zrakoplova mora u svojoj dozvoli imati upisano odgovarajuće ovlaštenje za zrakoplov:
  - za kategoriju B1, B2 ili C, odgovarajuća ovlaštenja za zrakoplov su sljedeća:
    - i. za zrakoplove grupe 1., odgovarajuće ovlaštenje za tip zrakoplova;
    - ii. za zrakoplove grupe 2., odgovarajuće ovlaštenje za tip zrakoplova, ovlaštenje za proizvođačevu podgrupu ili ovlaštenje za punu podgrupu;
    - iii. za zrakoplove grupe 3., odgovarajuće ovlaštenje za tip zrakoplova ili ovlaštenje za punu grupu;
    - iv. za zrakoplove grupe 4., za dozvolu kategorije B2 ovlaštenje za punu grupu,
  - za kategoriju B2L, odgovarajuća ovlaštenja za zrakoplov su sljedeća:
    - i. za zrakoplove grupe 2., odgovarajuće ovlaštenje za proizvođačevu podgrupu ili ovlaštenje za punu podgrupu;
    - ii. za zrakoplove grupe 3., ovlaštenje za punu grupu;
    - iii. za zrakoplove grupe 4., ovlaštenje za punu grupu,
  - za kategoriju B3, odgovarajuće ovlaštenje je „klipni avioni, bez regulacije tlaka kabine s MTOM-om od 2 000 kg i manje”,
  - za kategoriju L, odgovarajuća ovlaštenja za zrakoplov su sljedeća:
    - i. za potkategoriju L1C, ovlaštenje „kompozitne jedrilice”;
    - ii. za potkategoriju L1, ovlaštenje „jedrilice”;
    - iii. za potkategoriju L2C, ovlaštenje „kompozitne motorne jedrilice i kompozitni avioni ELA1”;

- iv. za potkategoriju L2, ovlaštenje „motorne jedrilice i avioni ELA1“;
  - v. za potkategoriju L3H, ovlaštenje „baloni uzgonjeni vrućim zrakom“;
  - vi. za potkategoriju L3G, ovlaštenje „baloni uzgonjeni plinom“;
  - vii. za potkategoriju L4H, ovlaštenje „zračni brodovi uzgonjeni vrućim zrakom“;
  - viii. za potkategoriju L4G, ovlaštenje „zračni brodovi ELA2 uzgonjeni plinom“;
  - ix. za potkategoriju L5, odgovarajuće ovlaštenje za tip zračnog broda,
- za kategoriju A ne zahtijeva se ovlaštenje podložno ispunjavanju zahtjeva iz točke 145.A.35 Priloga II. (dio 145.).
- (b) Dopuna dozvole upisom ovlaštenja za tip zrakoplova zahtjeva zadovoljavajući završetak jednog od sljedećeg:
- osposobljavanja za tip zrakoplova u odgovarajućoj kategoriji B1, B2 ili C u skladu s Dodatkom III. Prilogu III. (dio 66.),
  - u slučaju ovlaštenja za tip zračnog broda uzgonjen plinom u dozvoli B2 ili L5, osposobljavanja za tip odobreno od nadležnog tijela u skladu s točkom 66.B.130.
- (c) Osim za dozvole kategorije C, pored zahtjeva iz točke (b) dopuna dozvole upisom prvog ovlaštenja za tip zrakoplova unutar postojeće kategorije/potkategorije zahtjeva i zadovoljavajući završetak odgovarajućeg osposobljavanja na radnom mjestu. To osposobljavanje na radnom mjestu mora biti u skladu s Dodatkom III. Prilogu III. (dio 66.), osim u slučaju zračnih brodova uzgonjenih plinom kada ga izravno odobrava nadležno tijelo.
- (d) Odstupajući od točaka (b) i (c), za zrakoplove grupe 2. i 3. ovlaštenja za tip zrakoplova isto se tako mogu upisati u dozvolu nakon:
- zadovoljavajućeg završetka ispita za tip zrakoplova u odgovarajućoj kategoriji B1, B2 ili C u skladu s Dodatkom III. ovom Prilogu (dio 66.),
  - za kategorije B1 i B2, dokaz o praktičnom iskustvu na tipu zrakoplova. U tom slučaju, praktično iskustvo uključuje reprezentativni presjek zadaća na održavanju koje odgovaraju kategoriji iz dozvole.
- Za kategoriju C ovlaštenja za osobu koja je kvalificirana tako što ima akademsku titulu, kako je navedeno u točki 66.A.30(a)(7), prvi odgovarajući ispit za tip zrakoplova mora biti na razini kategorije B1 ili B2.
- (e) Za zrakoplove grupe 2.:
- i. dopuna dozvole upisom ovlaštenja za proizvođačevu podgrupu za imatelje dozvole kategorije B1 i C zahtijeva ispunjavanje zahtjeva za ovlaštenje za tip za najmanje dva tipa zrakoplova istog proizvođača, koji su reprezentativni za primjenjivu podgrupu proizvođača;
  - ii. dopuna dozvole upisom ovlaštenja za punu podgrupu za imatelje dozvole kategorije B1 i C zahtijeva ispunjavanje zahtjeva za ovlaštenje za tip za najmanje tri tipa zrakoplova različitih proizvođača, koji su reprezentativni za primjenjivu podgrupu;
  - iii. dopuna dozvole upisom ovlaštenja za proizvođačevu podgrupu i punu podgrupu za imatelje dozvole kategorije B2 i B2L zahtijeva dokaz o praktičnom iskustvu koje uključuje reprezentativni presjek aktivnosti održavanja koje odgovaraju kategoriji iz dozvole i primjenjivoj podgrupi zrakoplova i, u slučaju dozvole B2L, odgovaraju primjenjivom ovlaštenju / primjenjivim ovlaštenjima za sustav;
  - iv. odstupajući od točke (e) podtočke (iii.), imatelj dozvole kategorije B2 ili B2L s upisanim ovlaštenjem za punu podgrupu 2.b ima pravo upisa ovlaštenja za punu podgrupu 2.c.
- (f) Za zrakoplove grupe 3. i 4.:
- i. dopuna dozvole upisom ovlaštenja za punu grupu 3. za imatelje dozvole kategorije B1, B2, B2L i C te ovlaštenja za punu grupu 4. za imatelje dozvole kategorije B2 i B2L zahtijeva dokaz o praktičnom iskustvu koje uključuje reprezentativni presjek aktivnosti održavanja koje odgovaraju kategoriji iz dozvole te, prema potrebi, grupi 3. ili 4.;

ii. za kategoriju B1, osim ako podnositelj zahtjeva dostavi dokaz o odgovarajućem iskustvu, ovlaštenje za grupu 3. podliježe sljedećim ograničenjima koja se upisuju u dozvolu:

- avioni s regulacijom tlaka kabine,
- avioni metalne konstrukcije,
- avioni kompozitne konstrukcije,
- avioni drvene konstrukcije,
- avioni s konstrukcijom od metalnih cijevi presvučenom tkaninom;

iii. odstupajući od točke (f)(i.) imatelj dozvole kategorije B2L s upisanim ovlaštenjem za punu podgrupu 2.a ili 2.b ima pravo upisa ovlaštenja za grupe 3. i 4.

(g) Za dozvolu B3:

i. dopuna dozvole upisom ovlaštenja za „klipne avione, bez regulacije tlaka kabine, s MTOM-om od 2 000 kg i manje“ zahtjeva dokaz o praktičnom iskustvu koje uključuje reprezentativni presjek aktivnosti održavanja koje odgovaraju kategoriji iz dozvole;

ii. osim ako podnositelj zahtjeva dostavi dokaz o odgovarajućem iskustvu, ovlaštenje iz podtočke i. podliježe sljedećim ograničenjima koja se upisuju u dozvolu:

- avioni drvene konstrukcije,
- avioni s konstrukcijom od metalnih cijevi presvučenom tkaninom,
- avioni metalne konstrukcije,
- avioni kompozitne konstrukcije.

(h) Za sve potkategorije dozvole L, osim potkategorije L5:

i. dopuna dozvole upisom ovlaštenja zahtjeva dokaz o praktičnom iskustvu koje uključuje reprezentativni presjek aktivnosti održavanja koje odgovaraju potkategoriji iz dozvole;

ii. osim ako podnositelj zahtjeva dostavi dokaz o odgovarajućem iskustvu, ovlaštenja podlježe sljedećim ograničenjima koja se upisuju u dozvolu:

1. za ovlaštenja „jedrilice“ i „motorne jedrilice i avioni ELA1“:

- zrakoplovi drvene konstrukcije presvučeni tkaninom,
- zrakoplovi s konstrukcijom od metalnih cijevi presvučenom tkaninom,
- zrakoplovi metalne konstrukcije,
- zrakoplovi kompozitne konstrukcije,

2. za ovlaštenje „baloni uzgonjeni plinom“:

- osim balona ELA1 uzgonjenih plinom, i

3. ako je podnositelj zahtjeva dostavio samo dokaz o jednogodišnjem iskustvu u skladu s odstupanjem iz točke 66.A.30(a)(2b) podtočke ii., u dozvolu se upisuje sljedeće ograničenje:

„složeni poslovi održavanja iz Dodatka VII. Priloga I. (dio M), standardne izmjene iz točke 21.A.90B Priloga I. (dio 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012 i standardni popravci iz točke 21.A.431B Priloga I. (dio 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012.“

Smatra se da imatelj dozvole za održavanje zrakoplova potkategorije B1.2 s upisanim ovlaštenjem za grupu 3., ili kategorije B3 s upisanim ovlaštenjem za „klipne avione, bez regulacije tlaka kabine, s MTOM-om od 2 000 kg i manje“, ispunjava zahtjeve za izdavanje dozvole potkategorija L1 i L2 s odgovarajućim punim ovlaštenjima i istim ograničenjima kao u predmetnoj dozvoli B1.2/B3.“;

(9) u točki 66.A.50 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Ograničenja upisana u dozvolu za održavanje zrakoplova iznimke su od ovlasti za izdavanje potvrda i, u slučaju ograničenja iz točke 66.A.45, odnose se na zrakoplov u cijelosti.”;

(10) u točki 66.A.70 točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) Kada je to potrebno, dozvola za održavanje zrakoplova sadržava ograničenja u skladu s točkom 66.A.50 kako bi odražavala razlike između:

i. područja primjene stručne kvalifikacije ovlaštenog osoblja koja je valjana u državi članici prije stupanja na snagu primjenjive kategorije ili potkategorije dozvole predviđene ovim Prilogom (dio 66.);

ii. zahtjeva u vezi s osnovnim znanjem te standarda ispita osnovnog znanja utvrđenih u dodacima I. i II. ovom Prilogu (dio 66.).

(d) Odstupajući od točke (c), za zrakoplove koje ne upotrebljavaju licencirani zračni prijevoznici u skladu s Uredbom (EZ) br. 1008/2008, a koji nisu složeni motorni zrakoplovi, te za balone, jedrilice, motorne jedrilice i zračne brodove, dozvola za održavanje zrakoplova sadržava ograničenja u skladu s točkom 66.A.50 kako bi se osiguralo da ovlasti ovlaštenog osoblja koje se primjenjuju u državi članici prije stupanja primjenjive kategorije/potkategorije dozvole iz dijela 66. i ovlasti konvertirane dozvole za održavanje zrakoplova iz dijela 66. ostanu iste.”

(11) točka 66.B.100(b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Nadležno tijelo provjerava status ispita podnositelja zahtjeva i/ili potvrđuje valjanost bilo kojih priznanja kako bi osiguralo ispunjenje svih zahtjeva modula iz Dodatka I. ili Dodatka VII., prema potrebi, na način koji zahtijeva ovaj Prilog (dio 66.).”;

(12) točka 66.B.110. zamjenjuje se sljedećim:

**„66.B.110 Postupak za dopunu dozvole za održavanje zrakoplova kako bi se uključila dodatna osnovna kategorija ili potkategorija**

(a) Po završetku postupaka navedenih u točkama 66.B.100 ili 66.B.105, nadležno tijelo upisuje dodatnu osnovnu kategoriju, potkategoriju ili, za kategoriju B2L, ovlaštenje (ovlaštenja) za sustav u dozvolu za održavanje zrakoplova te je ovjerava pečatom i potpisom ili izdaje novu dozvolu.

(b) Sustav evidencije nadležnog tijela shodno tome se mijenja.

(c) Na zahtjev podnositelja zahtjeva, nadležno tijelo zamjenjuje dozvolu kategorije B2L dozvolom kategorije B2 s upisanim istim ovlaštenjem (ovlaštenjima) za zrakoplov ako je imatelj dokazao oboje od sljedećeg:

i. polaganje ispita iz razlika između osnovnog znanja koje odgovara predmetnoj dozvoli kategorije B2L i osnovnog znanja za dozvolu kategorije B2, kako je utvrđeno u Dodatku I.;

ii. praktično iskustvo koje se zahtijeva Dodatkom IV.

(d) Za imatelja dozvole za održavanje zrakoplova potkategorije B1.2 s upisanim ovlaštenjem za grupu 3. ili kategorije B3 s upisanim ovlaštenjem za „klipne avione, bez regulacije tlaka kabine, s MTOM-om od 2 000 kg i manje”, nadležno tijelo na zahtjev izdaje dozvolu potkategorija L1 i L2 s punim ovlaštenjima i istim ograničenjima kao u predmetnoj dozvoli B1.2/B3.”;

(13) u točki 66.B.115 točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) Nadležno tijelo osigurava da se sukladnost s praktičnim elementima ospozobljavanja za tip dokazuje jednim od sljedećeg:

i. podnošenjem detaljne dokumentacije ili dnevnika praktičnog ospozobljavanja od strane organizacije koja je provela tečaj izravno odobren od nadležnog tijela u skladu s točkom 66.B.130;

ii. kada je moguće, potvrdom o ospozobljavanju koje obuhvaća praktične elemente koju je izdala organizacija za ospozobljavanje iz održavanja odobrena na odgovarajući način u skladu s Prilogom IV. (dio 147.).”;

(14) u točki 66.B.125 točki (b) podtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. za kategoriju B1 ili C:

- helikopteri s klipnim motorom, puna grupa: konvertirana u „punu podgrupu 2.c’ plus ovlaštenja za tip zrakoplova za one jednomotorne klipne helikoptere koji su u grupi 1.,
- helikopteri s klipnim motorom, proizvođačeva grupa: konvertirana u odgovarajuću „proizvođačevu podgrupu 2.c’ plus ovlaštenja za tip zrakoplova za one jednomotorne klipne helikoptere tog proizvođača koji su u grupi 1.,
- helikopteri s turbinskim motorom, puna grupa: konvertirana u „punu podgrupu 2.b’ plus ovlaštenja za tip zrakoplova za one jednomotorne turbineske helikoptere koji su u grupi 1.,
- helikopteri s turbinskim motorom, proizvođačeva grupa: konvertirana u odgovarajuću „proizvođačevu podgrupu 2.b’ plus ovlaštenja za tip zrakoplova za one jednomotorne turbineske helikoptere tog proizvođača koji su u grupi 1.,
- jednomotorni klipni avioni metalne konstrukcije, puna grupa ili proizvođačeva grupa: konvertirana u „punu grupu 3.’ Za B1 dozvolu potrebno je upisati sljedeća ograničenja: avioni kompozitne konstrukcije, avioni drvene konstrukcije, avioni s konstrukcijom od metalnih cijevi i tkanine,
- višemotorni klipni avioni metalne konstrukcije, puna grupa ili proizvođačeva grupa: konvertirana u „punu grupu 3.’ plus ovlaštenja za tip zrakoplova za one višemotorne klipne avione odgovarajuće pune/proizvođačeve grupe koji su u grupi 1. Za B1 dozvolu potrebno je upisati sljedeća ograničenja: avioni kompozitne konstrukcije, avioni drvene konstrukcije, avioni s konstrukcijom od metalnih cijevi i tkanine,
- jednomotorni klipni avioni drvene konstrukcije, puna grupa ili proizvođačeva grupa: konvertirana u „punu grupu 3.’ Za B1 dozvolu potrebno je upisati sljedeća ograničenja: avioni s regulacijom tlaka kabine, avioni metalne konstrukcije, avioni kompozitne konstrukcije, avioni s konstrukcijom od metalnih cijevi i tkanine,
- višemotorni klipni avioni drvene konstrukcije, puna grupa ili proizvođačeva grupa: konvertirana u „punu grupu 3.’ Za B1 dozvolu potrebno je upisati sljedeća ograničenja: avioni s regulacijom tlaka kabine, avioni metalne konstrukcije, avioni kompozitne konstrukcije, avioni s konstrukcijom od metalnih cijevi i tkanine,
- jednomotorni klipni avioni kompozitne konstrukcije, puna grupa ili proizvođačeva grupa: konvertirana u „punu grupu 3.’ Za B1 dozvolu potrebno je upisati sljedeća ograničenja: avioni s regulacijom tlaka kabine, avioni metalne konstrukcije, avioni drvene konstrukcije, avioni s konstrukcijom od metalnih cijevi i tkanine,
- višemotorni klipni avioni kompozitne konstrukcije, puna grupa ili proizvođačeva grupa: konvertirana u „punu grupu 3.’ Za B1 dozvolu potrebno je upisati sljedeća ograničenja: avioni s regulacijom tlaka kabine, avioni metalne konstrukcije, avioni drvene konstrukcije, avioni s konstrukcijom od metalnih cijevi i tkanine,
- jednomotorni turbineski avioni, puna grupa: konvertirana u „punu podgrupu 2.a’ plus ovlaštenja za tip zrakoplova za one jednomotorne turboelisne avione za koje se u prijašnjem sustavu nije zahtijevalo ovlaštenje za tip te se nalaze u grupi 1.,
- jednomotorni turbineski avioni, proizvođačeva grupa: konvertirana u odgovarajuću „proizvođačevu podgrupu 2.a’ plus ovlaštenja za tip zrakoplova za one jednomotorne turboelisne avione tog proizvođača za koje se u prijašnjem sustavu nije zahtijevalo ovlaštenje za tip te se nalaze u grupi 1.,
- višemotorni turbineski avioni, puna grupa: konvertirana u ovlaštenja za tip za one višemotorne turboelisne avione za koje se u prijašnjem sustavu nije zahtijevalo ovlaštenje za tip.”;

(15) točka 66.B.130. zamjenjuje se sljedećim:

#### **„66.B.130 Postupak za izravno odobrenje osposobljavanja za tip zrakoplova**

- (a) Za osposobljavanja za tip zrakoplova osim zračnih brodova, nadležno tijelo može odobriti osposobljavanje za tip zrakoplova koje nije provela organizacija za održavanje odobrene u skladu s Prilogom IV. (dio 147.), na temelju točke 1. Dodatka III. ovom Prilogu (dio 66.). U tom slučaju nadležno tijelo primjenjuje postupak kojim osigurava da je osposobljavanje za tip zrakoplova u skladu s Dodatkom III. ovom Prilogu (dio 66.).

(b) Za ospozobljavanje za tip zračnih brodova u grupi 1., tečajeve u svim slučajevima izravno odobrava nadležno tijelo. Nadležno tijelo primjenjuje postupak kojim osigurava da nastavni program ospozobljavanja za tip zračnog broda obuhvaća sve elemente sadržane u podacima za održavanje od nositelja odobrenja projekta (DAH).”;

(16) u točki 66.B.200. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Ispiti osnovnog znanja moraju pratiti standard naveden u dodacima I. i II. ili u dodacima VII. i VIII. ovom Prilogu (dio 66.), kako je primjenjivo.”;

(17) u točki 66.B.305(b), riječ „Dodatak III.” zamjenjuje se riječju „Dodatak I.”

(18) točka 66.B.405. zamjenjuje se sljedećim:

#### „66.B.405 Izvješće o priznavanju ispita

(a) Izvješće o priznavanju ispita mora sadržavati usporedbu između:

- i. modula, podmodula, predmeta i razina znanja sadržanih u dodacima I. ili VII. ovom Prilogu (dio 66.), kako je primjenjivo;
- ii. nastavnog programa dotične tehničke kvalifikacije koja odgovara određenoj kategoriji koja se traži.

U toj se usporedbi navodi je li sukladnost dokazana kao i objašnjenje za svaku tvrdnju.

(b) Priznavanje drugih ispita, osim ispita osnovnog znanja koje provode organizacije za ospozobljavanje iz održavanja odobrene u skladu s Prilogom IV. (dio 147.), može odobriti samo nadležno tijelo države članice u kojoj je ostvarena kvalifikacija, osim ako postoji formalni sporazum s takvim nadležnim tijelom u kojem je određeno drugačije.

(c) Ne mogu se priznati ispiti ako ne postoji izjava o sukladnosti za svaki modul i podmodul, u kojoj se navodi gdje se može pronaći istovrijedni standard u pogledu tehničke kvalifikacije.

(d) Nadležno tijelo redovito provjerava je li se promijenilo sljedeće:

- i. standard nacionalne kvalifikacije;
- ii. dodaci I. ili VII. ovom Prilogu (dio 66.), kako je primjenjivo.

Nadležno tijelo procjenjuje i jesu li shodno tome potrebne promjene izvješća o priznavanju ispita. Takve se promjene moraju dokumentirati, datirati i pohraniti.”;

(19) u točki 66.B.410. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Nakon isteka priznanja, podnositelj zahtjeva može podnijeti zahtjev za nova priznanja. Nadležno tijelo produžuje valjanost priznanja za dodatnih 10 godina bez daljnog razmatranja ako zahtjevi vezani uz osnovno znanje određeni u dodacima I. ili VII. ovom Prilogu (dio 66.), kako je primjenjivo, nisu promijenjeni.”;

(20) Dodatak I. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki 1. naslov i prvi podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„*Dodatak I.*

#### **Zahtjevi vezani uz osnovno znanje**

**(osim za dozvolu kategorije L)**

#### **1. Razine znanja za kategorije A, B1, B2, B2L, B3 i C dozvole za održavanje zrakoplova**

Osnovno znanje za kategorije A, B1, B2, B2L i B3 navedeno je u razinama znanja (1, 2 ili 3) u odnosu na svaki primjenjivi predmet. Podnositelji zahtjeva za kategoriju C moraju ispunjavati razine osnovnog znanja za kategoriju B1 ili kategoriju B2.”;

(b) u točki 2. naslov, prvi podstavak i prva tablica zamjenjuju se sljedećim:

#### **„2. Modularizacija**

Kvalifikacija iz osnovnih predmeta za svaku kategoriju ili potkategoriju dozvole za održavanje zrakoplova mora biti u skladu sa sljedećom matricom, pri čemu su primjenjivi predmeti označeni s ‚X‘:

za kategorije A, B1 i B3:

Predmetni modul	A ili B1 avion s:		A ili B1 helikopter s:		B3
	Turbinskim motorom (motorima)	Klipnim motorom (motorima)	Turbinskim motorom (motorima)	Klipnim motorom (motorima)	Klipni avioni bez regulacije tlaka kabine s MTOM-om od 2 000 kg i manje
1	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X
4	X	X	X	X	X
5	X	X	X	X	X
6	X	X	X	X	X
7A	X	X	X	X	
7B					X
8	X	X	X	X	X
9A	X	X	X	X	
9B					X
10	X	X	X	X	X
11A	X				
11B		X			
11C					X
12			X	X	
13					
14					
15	X		X		
16		X		X	X
17A	X	X			
17B					X

za kategorije B2 i B2L:

Predmetni modul/podmoduli	B2	B2L
1	X	X
2	X	X
3	X	X
4	X	X

Predmetni modul/podmoduli	B2	B2L
5	X	X
6	X	X
7A	X	X
7B		
8	X	X
9A	X	X
9B		
10	X	X
11A		
11B		
11C		
12		
13.1 i 13.2	X	X
13.3(a)	X	X (za ovlaštenje za sustav ‚Automatsko letenje‘)
13.3(b)	X	
13.4(a)	X	X (za ovlaštenje za sustav ‚Com/Nav‘)
13.4(b)	X	X (za ovlaštenje za sustav ‚Nadzor‘)
13.4(c)	X	
13.5	X	X
13.6	X	
13.7	X	X (za ovlaštenje za sustav ‚Automatsko letenje‘)
13.8	X	X (za ovlaštenje za sustav ‚Instrumenti‘)
13.9	X	X
13.10	X	
13.11 do 13.18	X	X (za ovlaštenje za sustav ‚Sustavi konstrukcije‘)
13.19 do 13.22	X	
14	X	X (za ovlaštenja za sustav ‚Instrumenti‘ i ‚Sustavi konstrukcije‘);
15		
16		
17A		
17B		

- (c) u tablicama modula 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7A, 8, 9A, 10 i 14, sadržaj kućice

---

RAZINA

---

B2

---

zamjenjuje se sljedećim:

---

RAZINA

---

B2

---

B2L

---

- (d) u tablici modula 5, umjesto „1” mora stajati „—“ iz podmodula 5.5(a) za dozvolu B3;
- (e) u tablici modula 7B, umjesto „—“ mora stajati „1“ iz podmodula 7.4 za dozvolu B3;
- (f) u tablici modula 7B podmodula 7.10, umjesto „1“ mora stajati „2“ za dozvolu B3;
- (g) u tablici modula 11A podmodula 11.8, u točki (b), umjesto „1“ mora stajati „2“ za dozvolu B1.1;
- (h) u tablici modula 11A, sadržaj prvog stupca podmodula 11.16 zamjenjuje se sljedećim:

„11.16 Pneumatika/Vakuum (ATA 36)

Raspored sustava;

Izvori: motor/APU (pomoćni uređaj za napajanje), kompresori, spremnici, zemaljski uređaji;

Tlačne i vakuumske crpke;

Kontrola tlaka;

Distribucija;

Indikacije i upozorenja;

Povezanost s ostalim sustavima.”;

- (i) u tablici modula 11A, sadržaj prvog stupca podmodula 11.20 zamjenjuje se sljedećim:

„11.20 Kabinski sustavi (ATA 44)

Jedinice i komponente koje sadržavaju sredstva zabave za putnike i omogućuju komunikaciju unutar zrakoplova (Sustav za komunikaciju unutar kabine (CIDS)) te između kabine zrakoplova i zemaljskih postaja (Mrežna usluga u kabini (CNS)). Uključuju prijenos glasova, podataka, glazbe i videozapisa.

CIDS omogućuje vezu između pilotske/kabinske posade i kabinskih sustava. Ovi sustavi podržavaju razmjenu podataka između različitih srodnih zamjenjivih jedinica (*Line Replaceable Units, LRU*) te se njima obično upravlja putem panela za kabinsko osoblje.

CNS se obično sastoji od poslužitelja koji je povezan s, među ostalim, sljedećim sustavima:

- Podatkovna/Radiokomunikacija,
- Jezgra kabinskog sustava (CCS);
- Sustav za zabavu tijekom leta (IFES),
- Vanjski komunikacijski sustav (ECS),
- Sustav masovne memorije u kabini (CMMS),
- Sustav nadzora kabine (CMS),
- Razni kabinski sustavi (MCS).

CNS može sadržavati funkcije poput:

- pristupa izvještajima prije polaska / prilikom polaska,
- pristupa e-pošti/intranetu/internetu, baza podataka o putnicima.”;

- (j) u tablici modula 11B podmodula 11.8, u točki (b), umjesto „3“ mora stajati „2“ za dozvolu B1.2;

(k) u tablici modula 11B, sadržaj prvog stupca podmodula 11.16 zamjenjuje se sljedećim:

*„11.16 Pneumatika/Vakuum (ATA 36)*

Raspored sustava;

Izvori: motor/APU, kompresori, spremnici, zemaljski uređaji;

Tlačne i vakuumske crpke;

Kontrola tlaka;

Distribucija;

Indikacije i upozorenja;

Povezanost s ostalim sustavima.”;

(l) u tablici modula 12, sadržaj prvog stupca podmodula 12.16 zamjenjuje se sljedećim:

*„12.16 Pneumatika/Vakuum (ATA 36)*

Raspored sustava;

Izvori: motor/APU, kompresori, spremnici, zemaljski uređaji;

Tlačne i vakuumske crpke;

Kontrola tlaka;

Distribucija;

Indikacije i upozorenja;

Povezanost s ostalim sustavima.”;

(m) modul 13. zamjenjuje se sljedećim:

*„MODUL 13. — AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI ZRAKOPLOVA*

	RAZINA
	B2 B2L
13.1 <i>Teorija letenja</i>	
(a) <i>Aerodinamika aviona i komande leta</i>	1
Rad i učinci:	
— kontrole po nagibu: krilca i spojleri,	
— kontrole po dubini: kormila visine (elevatora), stabilatori, stabilizatori i nosni aerodinamični profili ( <i>canards</i> ) s promjenjivim napadnim kutom i	
— kontrole pravca: ograničivači kormila pravca;	
Kontrola upotrebot elevona, kormila pravca i visine ( <i>ruddervators</i> );	
Uređaji za povećanje uzgona: prorezi, pretkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;	
Uređaji za induciranje otpora: spojleri, uređaji za slom uzgona, aerodinamične kočnice; i	
Rad i učinci trimera, servo-trimera i prednaponske komandne površine.	
(b) <i>Brzi let</i>	1
Brzina zvuka, dozvučni let, transsonični let, nadzvučni let;	
Machov broj, kritični Machov broj.	
(c) <i>Aerodinamika rotirajućeg krila</i>	1
Terminologija;	
Rad i učinak cikličkih i skupnih komandi te komandi za uravnoveženje okret-nog momenta.	

		RAZINA
		B2
		B2L
13.2	<i>Strukture konstrukcije zrakoplova – opći pojmovi</i>	
	Osnove strukturalnih sustava;	1
	Identifikacijski sustavi zona i stanica;	2
	Električno povezivanje;	2
	Odredbe o zaštiti od groma.	2
13.3	<i>Automatsko letenje (ATA 22)</i>	
	(a)	3
	Osnove automatskog letenja uključujući radna načela i tekuću terminologiju;	
	Obrada komandnih signala;	
	Načini rada: kanali nagiba, dubine i smjera;	
	Ublaživači skretanja;	
	Sustavi za povećanje stabilnosti kod helikoptera;	
	Automatska kontrola ravnoteže (trimanja);	
	Sučelje za navigacijsku pomoć autopilota;	
	(b)	3
	Sustavi automatske kontrole potiska motora ( <i>autothrottle</i> ).	
	Sustavi automatskog slijetanja: načela i kategorije, vrste operacija, prilaz, kut poniranja, slijetanje, prekid slijetanja, sustav praćenja i stanja kvara.	
13.4	<i>Komunikacija/Navigacija (ATA 23/34)</i>	
	(a)	3
	Osnove širenja radiovalova, antene, prijenosne linije, komunikacija, prijemnik i odašiljač;	
	Načela rada sljedećih sustava:	
	— Komunikacija na vrlo visokoj frekvenciji (VHF);	
	— Komunikacija na visokoj frekvenciji (HF);	
	— Audio;	
	— Odašiljači signala s mjesta nesreće (ELT);	
	— Uredaj za snimanje zvuka u pilotskoj kabini (CVR);	
	— Visokofrekventni višesmjerni radiopredajnik (VOR);	
	— Radiokompas (ADF);	
	— Sustav za instrumentalno slijetanje (ILS);	
	— Sustavi za usmjeravanje leta, oprema za određivanje udaljenosti (DME);	
	— Prostorna navigacija, RNAV sustavi;	
	— Sustavi upravljanja letom (FMS);	
	— Globalni sustav za određivanje položaja (GPS), Globalni navigacijski satelitski sustav (GNSS);	
	— Podatkovne veze.	
	(b)	3
	— ATC primopredajnik (kontrole zračnog prometa), sekundarni nadzorni radar;	
	— Sustav upozoravanja na promet i izbjegavanja sudara (TCAS);	

		RAZINA
		B2
		B2L
	— Meteorološki radar;	
	— Radio visinomjer;	
	— Automatski ovisan nadzor – radiodifuzijsko emitiranje (ADS-B).	
	(c)	3
	— Mikrovalni sustav za slijetanje (MLS);	
	— Navigacija vrlo niskom frekvencijom i hiperbolička navigacija (VLF/Omega);	
	— Doppler navigacija;	
	— Inercijski navigacijski sustavi (INS);	
	— ARINC (Aircraft Radio Incorporated) komunikacija i izvješćivanje.	
13.5	<i>Električna energija (ATA 24)</i>	3
	Ugradnja i rad akumulatora;	
	Proizvodnja istosmrjerne struje (DC);	
	Proizvodnja izmjenične struje (AC);	
	Proizvodnja struje u slučaju opasnosti;	
	Regulacija napona;	
	Distribucija snage;	
	Invertori, transformatori, ispravljači;	
	Zaštita strujnih krugova.	
	Vanjski/zemaljski izvori napajanja.	
13.6	<i>Oprema i unutarnje opremanje (ATA 25)</i>	3
	Zahtjevi za elektroničku opremu u slučaju opasnosti;	
	Oprema za zabavu u kabini.	
13.7	<i>Komande leta (ATA 27)</i>	
	(a)	2
	Primarne komande: eleron, elevator, kormilo pravca, spojler;	
	Kontrola podešavanja komanda;	
	Aktivna kontrola opterećenja;	
	Uređaji za povećanje uzgona;	
	Smanjivanje uzgona, aerodinamične kočnice;	
	Upravljanje sustavom: ručno, hidraulično, pneumatsko;	
	Umjetni osjećaj opterećenja na komandama leta, ublaživač skretanja, kontrola u odnosu na Machov broj, ograničavač kormila pravca, ublaživanje bočnih udara vjetra;	
	Sustavi zaštite od gubitka uzgona.	
	(b)	3
	Upravljanje sustavom: električno, 'fly by wire' (pomoću računala).	
13.8	<i>Sustavi instrumenata (ATA 31)</i>	3
	Klasifikacija;	
	Atmosfera;	
	Terminologija;	
	Sustavi i uređaji za mjerjenje tlaka;	
	Pitot-statički sustavi;	
	Visinomjeri;	
	Pokazatelji vertikalne brzine (variometri);	

		RAZINA
		B2 B2L
	Pokazatelji zračne brzine; Mahmetri; Sustavi za obavijesti/upozorenja o visini leta; Računala za podatke o letu; Pneumatski sustavi instrumenata; Uređaji za izravno očitavanje tlaka i temperature; Sustavi indikacije temperature; Indikacijski sustavi za količinu goriva; Žiroskopska načela; Umjetni horizont; Pokazatelji klizanja; Žiroskopi pravca; Sustavi upozoravanja približavanja zemlji (GPWS); Sustavi kompasa; Sustavi snimanja podataka o letu (FDRS); Sustavi elektroničkih instrumenata leta (EFIS); Sustav instrumenata upozorenja uključujući glavni sustav upozoravanja i centralizirane panele za upozoravanje; Sustavi upozorenja o gubitku uzgona i indikacije napadnog kuta; Mjerenje i indikacija vibracije; Instrumentalna ploča.	
13.9	<i>Svjetla (ATA 33)</i>	3
	Vanjska: navigacijska, za slijetanje, taksiranje, led; Unutarnja: putnička kabina, pilotska kabina, prostor za prtljagu; Za slučaj opasnosti.	
13.10	<i>Sustavi održavanja u zrakoplovu (ATA 45)</i>	3
	Centralna računala za održavanje; Sustav za unošenje podataka; Sustav elektroničke knjižnice; Sustav ispisa; Sustav praćenja konstrukcije (praćenje tolerancije oštećenja).	
13.11	<i>Klimatizacija i izjednačavanje tlaka u kabini (ATA 21)</i>	
13.11.1	<i>Dovod zraka</i>	2
	Izvori dovoda zraka uključujući i motor, APU i zemaljski uređaj;	
13.11.2	<i>Klimatizacija</i>	
	Sustavi klimatizacije	2
	Uređaji za kruženje zraka i pare;	3
	Sustavi razvođenja;	1
	Sustav za kontrolu protoka, temperature i vlažnosti.	3
13.11.3	<i>Izjednačavanje tlaka u kabini</i>	3
	Sustavi za izjednačavanje tlaka u kabini; Kontrola i indikacija, uključujući kontrolne i sigurnosne ventile; Uređaji za kontrolu tlaka u kabini.	

	RAZINA
	B2
	B2L
13.11.4 <i>Sigurnosni uređaji i uređaji za upozoravanje</i> Zaštitni uređaji i uređaji za upozoravanje.	3
13.12 <i>Zaštita od požara (ATA 26)</i> (a) Otkrivanje dima i vatre i sustavi za upozoravanje; Protupožarni sustavi; Provjere sustava. (b) Prenosivi aparat za gašenje požara.	3  1
13.13 <i>Sustav goriva (ATA 28)</i> Raspored sustava; Spremnici goriva; Sustavi dovoda goriva; Ispuštanje goriva u zraku, ventilacija i ocjeđivanje; Križno pretakanje i transfer goriva; Indikacije i upozorenja; Dopunjavanje goriva i pražnjenje; Uzdužno uravnoteženje sustava za gorivo.	1 1 1 1 2 3 2 3
13.14 <i>Hidraulični pogon (ATA 29)</i> Raspored sustava; Hidraulične tekućine; Hidraulični spremnici i akumulatori; Generiranje tlaka: električno, mehaničko, pneumatsko; Generiranje tlaka za hitne slučajeve; Filtri; Kontrola tlaka; Distribucija snage; Sustavi za indikaciju i upozorenje; Povezanost s ostalim sustavima.	1 1 1 3 3 1 3 1 3 3
13.15 <i>Zaštita od leda i kiše (ATA 30)</i> Formiranje, klasifikacija i otkrivanje leda; Sustavi protiv zaledivanja: električni, s vrućim zrakom i kemijski; Sustavi za odleđivanje: električni, s vrućim zrakom, pneumatski i kemijski; Zaštita od kiše i odstranivanje kiše; Grijanje pitot-cijevi i odvoda Sustavi brisača.	2 2 3 1 3 1
13.16 <i>Podvozje (ATA 32)</i> Konstrukcija, amortiziranje; Sustavi za izvlačenje i uvlačenje podvozja: normalno i u slučaju opasnosti; Indikacije i upozorenja; Kotači, kočnice, sustav protiv blokiranja i autokočenje; Gume; Upravljanje; Sustav signalizacije zemlja-zrak.	1 3 3 3 1 3 3
13.17 <i>Kisik (ATA 35)</i> Raspored sustava: pilotska kabina, putnička kabina; Izvori, pohranjivanje, punjenje i distribucija; Regulacija dovoda; Indikacije i upozorenja;	3 3 3 3

	RAZINA
	B2
	B2L
13.18 <i>Pneumatika/Vakuum (ATA 36)</i>	
Raspored sustava;	2
Izvori: motor/APU, kompresori, spremnici, zemaljski uređaji;	2
Kontrola tlaka;	3
Distribucija;	1
Indikacije i upozorenja;	3
Povezanost s ostalim sustavima.	3
13.19 <i>Voda/otpad (ATA 38)</i>	2
Raspored sustava za vodu, dovod, distribucija, servisiranje i ispuštanje;	
Raspored sustava WC-a, ispiranje i servisiranje.	
13.20 <i>Integrirana modularna avionika (IMA) (ATA 42)</i>	3
Jezgra sustava;	
Mrežne komponente.	
<i>Napomena: Funkcije koje su obično ugrađene u IMA module su, među ostalim:</i>	
— upravljanje odzračivanjem;	
— kontrola tlaka zraka;	
— prozračivanje i kontrola zraka;	
— kontrola avionike i ventilacije pilotske kabine, kontrola temperature;	
— komunikacija u zračnom prometu;	
— usmjerivač avioničke komunikacije;	
— upravljanje električnim očitanjima;	
— nadzor osigurača;	
— električni sustav ugrađene ispitne opreme (Built-In Test Equipment, BITE);	
— upravljanje gorivom;	
— kontrola kočenja;	
— kontrola upravljanja;	
— izvlačenje i uvlačenje podvozja;	
— indikacija tlaka u gumama;	
— indikacija tlaka u uljnom amortizeru;	
— praćenje temperature kočnica.	
13.21 <i>Kabinski sustavi (ATA 44)</i>	3
Jedinice i komponente koje sadržavaju sredstva zabave za putnike i omogućuju komunikaciju unutar zrakoplova (Sustav za komunikaciju unutar kabine (CIDS)) te između kabine zrakoplova i zemaljskih postaja (Mrežna usluga u kabini (CNS)). Uključuju prijenos glasova, podataka, glazbe i videozapisa.	
CIDS omogućuje vezu između pilotske/kabinske posade i kabinskih sustava. Ovi sustavi podržavaju razmjenu podataka između različitih srodnih zamjenjivih jedinica (Line Replaceable Units, LRU) te se njima obično upravlja putem panela za kabinsko osoblje.	

	RAZINA
	B2 B2L
<p>CNS se obično sastoji od poslužitelja koji je povezan s, među ostalim, sljedećim sustavima:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Podatkovna/Radio komunikacija,</li> <li>— Jezgra kabinskog sustava (CCS);</li> <li>— Sustav za zabavu tijekom leta (IFES),</li> <li>— Vanjski komunikacijski sustav (ECS),</li> <li>— Sustav masovne memorije u kabini (CMMS),</li> <li>— Sustav nadzora kabine (CMS),</li> <li>— Razni kabinski sustavi (MCS).</li> </ul> <p>CNS može sadržavati funkcije poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— pristupa izvještajima prije polaska / prilikom polaska,</li> <li>— pristupa e-pošti/intranetu/internetu,</li> <li>— baza podataka o putnicima.</li> </ul> <p>13.22 <i>Sustavi informiranja (ATA 46)</i></p>	3

Jedinice i komponente koje sadržavaju sredstva pohranjivanja, ažuriranja i preuzimanja digitalnih informacija koje su uobičajeno na papiru, mikrofilmu ili mikrofišu. Uključuju jedinice koje su posvećene funkcijama pohranjivanja i povrata informacija poput masovne pohrane i upravljača elektroničke biblioteke. Ne uključuju jedinice ili komponente ugrađene u druge svrhe i dijeljene s drugim sustavima, kao što su pišač u pilotskoj kabini ili zaslon za opću upotrebu.

Uobičajeni primjeri uključuju:

- sustave upravljanja zračnim prometom i informiranjem te sustave mrežnih poslužitelja;
- opći sustav informiranja zrakoplova;
- sustav informiranja pilotske kabine;
- sustav informiranja o održavanju;
- sustav informiranja putničke kabine;
- razne sustave informiranja.”;

(21) Dodatak II. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„*Dodatak II.*

**Standard ispita osnovnog znanja**

**(osim za dozvolu kategorije L)”;**

(b) u točkama 2.2.1. do 2.2.10., riječi „Kategorija B2” zamjenjuju se riječima „Kategorija B2 i B2L”;

(c) točke 2.2.13. i 2.2.14. zamjenjuju se sljedećim:

„2.13. MODUL 13. — AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI ZRAKOPLOVA

Kategorija B2: 180 pitanja s višestrukim izborom i 0 opisnih pitanja. Dopušteno vrijeme: 225 minuta. Pitanja i dopušteno vrijeme mogu se, prema potrebi, podijeliti ravnomjerno na dva ispita.

## Kategorija B2L:

Ovlaštenje za sustav	Broj pitanja s višestrukim izborom	Dopušteno vrijeme (u minutama)
Osnovni zahtjevi (podmoduli 13.1., 13.2., 13.5. i 13.9.)	28	35
COM/NAV (podmodul 13.4(a))	24	30
INSTRUMENTI (podmodul 13.8.)	20	25
AUTOMATSKO LETENJE (podmoduli 13.3(a) i 13.7.)	28	35
NADZOR (podmodul 13.4(b))	8	10
SUSTAVI KONSTRUKCIJE (podmoduli od 13.11. do 13.18.)	32	40

## 2.14. MODUL 14. — POGON

Kategorija B2 i B2L: 24 pitanja s višestrukim izborom i 0 opisnih pitanja. Dopušteno vrijeme: 30 minuta.

NAPOMENA: Ispit za modul 14. kategorije B2L primjenjuje se samo na ovlaštenja za „Instrumente“ i „Sustave konstrukcije.“;

(22) Dodatak III. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki 1.(a), podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. Uдовљавају, осим у slučajevima како је допуштено за теčaj разлика наведен у тоčки (c), стандарду утврђеном у тоčki 3.1. овог Додатка те, ако постоје, relevantним елементима одређенима у обvezном дијелу података о оперативној прикладности усостављених у складу с Уредбом (ЕУ) бр. 748/2012.“;

(b) u točki 1.(b) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. Удовљавају, осим у slučajевима како је допуштено за течай разлика описан у тоčки (c), стандарду утврђеном у тоčки 3.2. овог Додатка те, ако постоје, relevantним елементима одређенима у обvezном дијелу података о оперативној прикладности усостављених у складу с Уредбом (ЕУ) бр. 748/2012.“;

(c) u točki 3.1.(c), napomene u tablici zamjenjuju se sljedećim:

„1. За клипне авione bez regulacije tlaka kabine s MTOM-om od 2 000 kg i manje, najmanje trajanje može se smanjiti za 50 %.

2. За helikoptere u grupi 2 (како је одређено у тоčки 66.A.5), najmanje trajanje može se smanjiti за 30 %.“;

(d) u točki 3.1.(e), razina ospozobljavanja za sustav konstrukcije 21A „Dovod zraka“, који одговарају stupcu „Turbinski helikopteri“, zamjenjuje se sljedećim:

„3	1“;
----	-----

(e) u točki 3.1.(e), razina ospozobljavanja za sustav konstrukcije 31A „Sustavi instrumenata“, који одговарају stupcu „Klipni helikopteri“, zamjenjuje se sljedećim:

„3	1“;
----	-----

(23) Dodatak IV. zamjenjuje se sljedećim:

*„Dodatak IV.*

**Zahtjevi za iskustvo za proširenje dozvole za održavanje zrakoplova iz dijela 66.**

Tablica u nastavku prikazuje zahtjeve za iskustvo za dodavanje nove kategorije ili potkategorije u postojeću dozvolu iz dijela 66.

Iskustvo mora biti praktično iskustvo u održavanju zrakoplova kojim se obavljaju letovi u potkategoriji relevantnoj za primjenu.

Zahtjev za iskustvo smanjit će se za 50 % ako je podnositelj zahtjeva završio tečaj odobren prema dijelu 147. relevantan za tu potkategoriju.

Do: Od:	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3
A1	—	6 mjeseci	6 mjeseci	6 mjeseci	2 godine	6 mjeseci	2 godine	1 godina	2 godine	1 godina	6 mjeseci
A2	6 mjeseci	—	6 mjeseci	6 mjeseci	2 godine	6 mjeseci	2 godine	1 godina	2 godine	1 godina	6 mjeseci
A3	6 mjeseci	6 mjeseci	—	6 mjeseci	2 godine	1 godina	2 godine	6 mjeseci	2 godine	1 godina	1 godina
A4	6 mjeseci	6 mjeseci	6 mjeseci	—	2 godine	1 godina	2 godine	6 mjeseci	2 godine	1 godina	1 godina
B1.1	ništa	6 mjeseci	6 mjeseci	6 mjeseci	—	6 mjeseci	6 mjeseci	6 mjeseci	1 godina	1 godina	6 mjeseci
B1.2	6 mjeseci	ništa	6 mjeseci	6 mjeseci	2 godine	—	2 godine	6 mjeseci	2 godine	1 godina	ništa
B1.3	6 mjeseci	6 mjeseci	ništa	6 mjeseci	6 mjeseci	6 mjeseci	—	6 mjeseci	1 godina	1 godina	6 mjeseci
B1.4	6 mjeseci	6 mjeseci	6 mjeseci	ništa	2 godine	6 mjeseci	2 godine	—	2 godine	1 godina	6 mjeseci
B2	6 mjeseci	6 mjeseci	6 mjeseci	6 mjeseci	1 godina	1 godina	1 godina	1 godina	—	—	1 godina
B2L	6 mjeseci	6 mjeseci	6 mjeseci	6 mjeseci	1 godina	1 godina	1 godina	1 godina	—	—	1 godina
B3	6 mjeseci	ništa	6 mjeseci	6 mjeseci	2 godine	6 mjeseci	2 godine	1 godina	2 godine	1 godina	—”;

(24) Dodatak V. zamjenjuje se sljedećim:

*„Dodatak V.*

**Obrazac zahtjeva – EASA obrazac 19.**

- Ovaj Dodatak sadržava primjer obrasca koji se upotrebljava za podnošenje zahtjeva za dozvolu za održavanje zrakoplova iz Priloga III. (dio 66.).
- Nadležno tijelo države članice smije izmijeniti EASA obrazac 19. samo da uključuje dodatne informacije koje su potrebne ako nacionalni zahtjevi dopuštaju ili se njima traži da se dozvola za održavanje zrakoplova koja je izdana u skladu s Prilogom III. (dio 66.) upotrebljava pored zahtjeva iz Priloga I. (dio M) i Priloga II. (dio 145.).

<b>ZAHTEV ZA PRVO IZDAVANJE/DOPUNU/PRODUŽENJE DOZVOLE ZA ODRŽAVANJE ZRAKOPLOVA IZ DIJELA 66. (Part-66 AML)</b>		<b>EASA OBRAZAC 19.</b>					
<b>POJEDINOSTI O PODNOSITELJU ZAHTEVA:</b>							
Ime i prezime: .....							
Adresa: .....							
Telefon: ..... E-pošta: .....							
Državljanstvo: ..... Datum i mjesto rođenja: .....							
<b>PODACI O DOZVOLI ZA ODRŽAVANJE ZRAKOPLOVA IZ DIJELA 66. (ako je primjenjivo):</b>							
Broj dozvole: ..... Datum izdavanja: .....							
<b>POJEDINOSTI O POSLODAVCU:</b>							
Ime: .....							
Adresa: .....							
Oznaka odobrenja organizacije za održavanje: .....							
Telefon: ..... Faks: .....							
<b>ZAHTEV ZA:</b> (Označite odgovarajuće kućice)							
Prvo izdavanje dozvole za održavanje zrakoplova <input type="checkbox"/> Dopuna dozvole za održavanje zrakoplova <input type="checkbox"/> Produženje valjanosti dozvole za održavanje zrakoplova <input type="checkbox"/>							
<b>(Pot)kategorije</b>	<b>A</b>	<b>B1</b>	<b>B2</b>	<b>B2L</b>	<b>B3</b>	<b>C</b>	<b>L (vidjeti ispod)</b>
Avion s turbinskim motorom	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>					
Avion s klipnim motorom	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>					
Helikopter s turbinskim motorom	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>					
Helikopter s klipnim motorom	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>					
Avionika			<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	Vidjeti ovlaštenja za sustav u nastavku	
Klipni avion bez regulacije tlaka kabine, s MTOM-om od 2t i manje					<input type="checkbox"/>		
Složeni zrakoplovi na motorni pogon						<input type="checkbox"/>	
Zrakoplovi koji nisu složeni zrakoplov na motorni pogon							<input type="checkbox"/>
<b>Ovlaštenja za sustav za dozvolu B2L:</b>							
1. automatsko letenje				<input type="checkbox"/>			
2. instrumenti				<input type="checkbox"/>			
3. com/nav				<input type="checkbox"/>			
4. nadzor				<input type="checkbox"/>			
5. sustavi konstrukcije				<input type="checkbox"/>			
<b>Potkategorije dozvole L:</b>							
L1C: Kompozitne jedrilice.						<input type="checkbox"/>	
L1: Jedrilice.						<input type="checkbox"/>	
L2C: Kompozitne motorne jedrilice i kompozitni avioni ELA1						<input type="checkbox"/>	
L2: Motorne jedrilice i avioni ELA1						<input type="checkbox"/>	
L3H: Baloni uzgonjeni vrućim zrakom						<input type="checkbox"/>	
L3G: Baloni uzgonjeni plinom						<input type="checkbox"/>	
L4H: Zračni brodovi uzgonjeni vrućim zrakom						<input type="checkbox"/>	
L4G: ELA2 zračni brodovi uzgonjeni plinom						<input type="checkbox"/>	
L5: Zračni brodovi uzgonjeni plinom osim ELA2						<input type="checkbox"/>	
Upis tipa / upis ovlaštenja / uklanjanje ograničenja (ako je primjenjivo): .....							

Podnosim zahtjev za prvo izdavanje /dopunu / produženje dozvole za održavanje zrakoplova iz dijela 66., kako je navedeno, i potvrđujem da su podaci sadržani u ovom obrascu bili točni u vrijeme podnošenja zahtjeva.

Ovime potvrđujem da:

1. nemam dozvolu za održavanje zrakoplova iz dijela 66. izdanu u drugoj državi članici;
2. nisam podnio zahtjev za bilo kakvu dozvolu za održavanje zrakoplova iz dijela 66. u drugoj državi članici; i
3. nikada nisam posjedovao dozvolu za održavanje zrakoplova iz dijela 66. izdanu u drugoj državi članici koja je trajno ili privremeno oduzeta u bilo kojoj drugoj državi članici.

Također razumijem da mi zbog netočnih podataka može biti uskraćena dozvola za održavanje zrakoplova iz dijela 66.

Potpis: ..... Ime i prezime: .....

Datum: .....

Molim da mi se prizna sljedeće (ako je primjenjivo):

.....  
.....  
.....

Priznavanje iskustva kod osposobljavanja iz dijela 147.

.....  
.....  
.....

Priznavanje ispita na temelju potvrda o jednakovrijednim ispitima

.....  
.....  
.....

Prilažem sve relevantne potvrde

Preporuka (ako je primjenjivo): Ovime se potvrđuje da je podnositelj zahtjeva ispunio odgovarajuće zahtjeve dijela 66. u vezi sa znanjem i iskustvom na području održavanja te se preporučuje da nadležno tijelo izda ili ovjeri dozvolu iz dijela 66.

Potpis: ..... Ime i prezime: .....

Položaj: ..... Datum: .....

obrazac EASA 19 izdanje 5.”;

(25) Dodatak VI. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„*Dodatak VI. – Dozvola za održavanje zrakoplova iz Priloga III. (dio 66.) – EASA Obrazac 26*”.

(b) na početku Dodatka VI. i prije postojećeg EASA obrasca 26 umeće se sljedeći tekst:

„1. Primjer dozvole za održavanje zrakoplova iz Priloga III. (dio 66.) može se naći na sljedećim stranicama.

2. Dokument se tiska u standardiziranom obliku kako je prikazano, ali mu se može smanjiti format kako bi ga se moglo generirati s pomoću računala. Kod smanjivanja veličine, mora se voditi računa o tome da se ostavi dovoljno prostora na mjestima gdje je potreban službeni pečat ili marke. Dokumenti izrađeni na računalu ne moraju uključivati sve kućice ako neka takva kućica ostane prazna, uz uvjet da se dokument jasno može prepoznati kao dozvola za održavanje zrakoplova izdana u skladu s Prilogom III. (dio 66.)
3. Dokument se može ispuniti na engleskom ili na službenom jeziku države članice nadležnog tijela. U potonjem slučaju dokumentu se prilaže još jedna kopija na engleskom jeziku za svakog imatelja dozvole kojemu je ta dozvola potrebna izvan te države članice, kako bi se osiguralo razumijevanje u svrhe međusobnog priznavanja.
4. Svakom imatelju dozvole dodjeljuje se jedinstveni broj imatelja dozvole, koji se utvrđuje na temelju nacionalnog identifikacijskog broja i alfanumeričke oznake.
5. Dokument može imati stranice poredane na različit način od onih u ovom primjeru i ne mora sadržavati bilo kakve crte za razdvajanje, uz uvjet da su sadržani podaci tako postavljeni da se raspored svake stranice može jasno poistovjetiti s ovdje navedenim obrascem primjera dozvole za održavanje zrakoplova.
6. Dokument priprema nadležno tijelo. Međutim, može ga pripremiti i bilo koja organizacija za održavanje odobrena u skladu s Prilogom II. (dio 145) ako se nadležno tijelo s time složi i ako je priprema u skladu s postupkom iz priručnika organizacije za održavanje iz točke 145.A.70 Priloga II. (dio 145). U svakom slučaju dokument izdaje nadležno tijelo.
7. Pripremu svih promjena postojeće dozvole za održavanje zrakoplova obavlja nadležno tijelo. Međutim, može je pripremiti i bilo koja organizacija za održavanje koja je odobrena u skladu s Prilogom II. (dio 145) ako se nadležno tijelo s time složi i priprema je u skladu s postupkom iz priručnika organizacije za održavanje iz točke 145.A.70 Priloga II. (dio 145). U svakom slučaju dokument mijenja nadležno tijelo.
8. Imatelj dozvole za održavanje zrakoplova dozvolu održava u dobrom stanju i osigurava da u njoj nema neovlaštenih upisa. U slučaju nepoštovanja ovog pravila dozvola može postati nevažeća ili može dovesti do toga da imatelju budu uskraćene ovlasti za izdavanje potvrda. Može za posljedicu imati i kazneni progon u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.
9. Dozvola za održavanje zrakoplova izdana u skladu s Prilogom III. (dio 66.) priznaje se u svim državama članicama te za rad u drugoj državi članici nije potrebno zamijeniti taj dokument.
10. Dodatak EASA Obrascu 26 je proizvoljan i smije se koristiti samo kako bi se uključile nacionalne ovlasti, kada su takve ovlasti obuhvaćene nacionalnim zakonodavstvom izvan područja primjene Priloga III. (dio 66.).
11. Nadležno tijelo može odlučiti ne izdati stranicu dozvole za održavanje zrakoplova koja se odnosi na ovlaštenje za tip zrakoplova sve dok ne bude potreban upis prvog ovlaštenja za tip, te će možda trebati izdati više stranica ovlaštenja za tip ovisno o broju ovlaštenja za tip koje treba navesti.
12. neovisno o točki 11., svaka stranica mora biti u formatu ovog primjera i sadržavati informacije za tu stranicu koje su ovdje navedene.
13. U dozvoli za održavanje zrakoplova mora biti jasno navedeno da su ograničenja iznimke od ovlasti za izdavanje potvrda. Ako nema primjenjivih ograničenja, na stranici OGRANIČENJA navodi se „Nema ograničenja”.
14. Ako se za izdavanje dozvole za održavanje zrakoplova upotrebljava prethodno definirani format za tiskanje, svako se polje za kategoriju, potkategoriju ili ovlaštenje za tip koje ne sadržava upis ovlaštenja označava tako da bude jasno da imatelj nema to ovlaštenje.”;

(c) Obrazac 26. zamjenjuje se sljedećim:

<p><b>„I.</b></p> <p><b>EUROPSKA UNIJA (*)</b></p> <p><b>[DRŽAVA]</b></p> <p><b>[NAZIV I LOGOTIP NADLEŽNOG TIJELA]</b></p> <p><b>II.</b></p> <p><b>Dio 66.</b></p> <p><b>DOZVOLA ZA ODRŽAVANJE</b></p> <p><b>ZRAKOPLOVA</b></p> <p><b>III.</b></p> <p><b>Broj Dozvole [OZNAKA DRŽAVE</b></p> <p><b>ČLANICE].66.[XXXX]</b></p>
EASA Obrazac 26., izdanje 5

IVa. Prezime i ime imatelja:
IVb. Datum i mjesto rođenja:
V. Adresa imatelja:
VI. Državljanstvo imatelja:
VII. Potpis imatelja:
III. Broj dozvole:

VIII. UVJETI:
Ovu dozvolu mora potpisati imatelj i ona mora biti popraćena identifikacijskim dokumentom s fotografijom imatelja dozvole.
Samim upisom ovlaštenja za bilo koje kategorije na stranici/stranicama s naslovom „KATEGORIJE iz dijela 66.” imatelj ne stjeće pravo na izdavanje potvrda o otpuštanju zrakoplova u uporabu.
Ako ova dozvola ima upisano ovlaštenje za tip/grupu zrakoplova, ispunjava namjeru Priloga 1. ICAO-a.
Ovlasti imatelja ove dozvole propisane su Uredbom (EU) br. 1321/2014, a posebno njezinim Prilogom III. (dio 66.).
Ova dozvola vrijedi do datuma navedenog na stranici s ograničnjima, ako se prethodno privremeno ili trajno ne oduzme.
Ovlasti iz ove dozvole ne smiju se provoditi osim ako je u prethodnom razdoblju od dvije godine imatelj imao šest mjeseci iskustva u održavanju u skladu s ovlastima koje su dane dozvolom ili ako je zadovoljio odredbe za izdavanje odgovarajućih ovlasti.
III. Broj dozvole:

IX. KATEGORIJE iz dijela 66.							
VALJANOST:	A	B1	B2	B2L	B3	L	C
Avioni turbinski				n. p.	n. p.	n. p.	n. p.
Avioni klipni				n. p.	n. p.	n. p.	n. p.
Helikopteri turbinski				n. p.	n. p.	n. p.	n. p.
Helikopteri klipni				n. p.	n. p.	n. p.	n. p.
Avionika	n. p.	n. p.			n. p.	n. p.	n. p.
Složeni zrakoplovi na motorni pogon	n. p.	n. p.		n. p.	n. p.	n. p.	
Zrakoplovi koji nisu složeni zrakoplov na motorni pogon	n. p.	n. p.		n. p.	n. p.	n. p.	
Jedrilice, motorne jedrilice, avioni ELA1, baloni i zračni brodovi	n. p.	n. p.		n. p.	n. p.		n. p.
Klipni avioni bez regulacije tlaka kabine, s MTOM-om od 2 000 kg i manje	n. p.	n. p.		n. p.		n. p.	n. p.
X. Potpis službene osobe koja je izdala dozvolu i datum:							
XI. Pečat ili žig nadležnog tijela koje je izdalo dozvolu:							
III. Broj dozvole:							

XII. OVLAŠTENJA IZ DIJELA 66.		
Ovlaštenje za tip/grupu zrakoplova / Ovlaštenja za sustav	Kategorija/Potkategorija	Pečat i datum

III. Broj dozvole:

XIII. OGRANIČENJA IZ DIJELA 66.
Vrijedi do:

III. Broj dozvole:

Prilog EASA obrascu 26.
XIV. NACIONALNE OVLASTI izvan područja primjene dijela 66. u skladu s [nacionalni propis] (Valjano samo u [država članica])
Službeni pečat i datum:
III. Broj dozvole:

NAMJERNO OSTAVLJENO PRAZNO
----------------------------

(26) dodaju se sljedeći dodaci VII. i VIII.:

„*Dodatak VII.*

**Zahtjevi vezani uz osnovno znanje za dozvolu za održavanje zrakoplova kategorije L**

Definicije različitih razina znanja koje se zahtijevaju ovim Dodatkom jednake su onima navedenima u točki 1. Dodatka I. Prilogu III. (dio 66.).

Potkategorije	Moduli traženi za svaku potkategoriju (vidjeti tablicu nastavnog programa u nastavku)
L1C: kompozitne jedrilice	1L, 2L, 3L, 5L, 7L i 12L
L1: jedrilice	1L, 2L, 3L, 4L, 5L, 6L, 7L i 12L
L2C: kompozitne motorne jedrilice i kompozitni avioni ELA1	1L, 2L, 3L, 5L, 7L, 8L i 12L
L2: motorne jedrilice i avioni ELA1	1L, 2L, 3L, 4L, 5L, 6L, 7L, 8L i 12L
L3H: baloni uzgonjeni vrućim zrakom	1L, 2L, 3L, 9L i 12L
L3G: baloni uzgonjeni plinom	1L, 2L, 3L, 10L i 12L
L4H: zračni brodovi uzgonjeni vrućim zrakom	1L, 2L, 3L, 8L, 9L, 11L i 12L
L4G: zračni brodovi ELA2 uzgonjeni plinom	1L, 2L, 3L, 8L, 10L, 11L i 12L
L5: zračni brodovi uzgonjeni plinom iznad ELA2	Zahtjevi vezani uz osnovno znanje za bilo koju potkategoriju B1 plus 8L (za B1.1 i B1.3), 10L, 11L i 12L

SADRŽAJ:

Oznaka modula

1L „Osnovno znanje“

2L „Ljudski faktori&brvbar“;

3L „Zrakoplovni propisi“

4L „Konstrukcija drvena/s metalnim cijevima i tkaninom“

5L „Kompozitna konstrukcija“

6L „Metalna konstrukcija“

7L „Konstrukcija općenito“

8L „Pogonska grupa“

9L „Balon/Zračni brod uzgonjen vrućim zrakom“

10L „Balon/Zračni brod uzgonjen plinom (slobodni/sputani)“

11L „Zračni brodovi uzgonjeni vrućim zrakom/plinom“

12L „Radiokom./ELT/Transponder/Instrumenti“

## MODUL 1L — OSNOVNO ZNANJE

	Razina
<b>1L.1 Matematika</b> Aritmetika <ul style="list-style-type: none"> <li>— Aritmetički termini i znakovi,</li> <li>— Metode množenja i dijeljenja,</li> <li>— Razlomci i decimalne,</li> <li>— Faktori i umnošci,</li> <li>— Srednje vrijednosti, mjerena i faktori pretvorbe,</li> <li>— Omjer i proporcija,</li> <li>— Prosjeci i postoci,</li> <li>— Površine i zapremine, množenje na kvadrat, množenje na treću potenciju (kubiranje).</li> </ul> Algebra <ul style="list-style-type: none"> <li>— Ocjenjivanje jednostavnih algebarskih izraza: zbrajanje, oduzimanje, množenje i dijeljenje,</li> <li>— Upotreba zagrade,</li> <li>— Jednostavni algebarski razlomci.</li> </ul> Geometrija <ul style="list-style-type: none"> <li>— Jednostavne geometrijske konstrukcije,</li> <li>— Grafički prikaz: priroda i upotreba grafikona.</li> </ul>	1
<b>1L.2 Fizika</b> Materija <ul style="list-style-type: none"> <li>— Priroda materije: kemijski elementi,</li> <li>— Kemijski spojevi,</li> <li>— Stanja: kruto, tekuće i plinovito,</li> <li>— Promjene između stanja.</li> </ul> Mehanika <ul style="list-style-type: none"> <li>— Sile, momenti i parovi, prikaz pomoću vektora,</li> <li>— Težište,</li> <li>— Vlak, tlačno naprezanje, smicanje i torzija,</li> <li>— Priroda i svojstva krutih tvari, tekućina i plinova.</li> </ul> Temperatura <ul style="list-style-type: none"> <li>— Termometri i temperaturne ljestvice: Celsius, Fahrenheit i Kelvin,</li> <li>— Definicija topline.</li> </ul>	1
<b>1L.3 Elektrotehnika</b> Krugovi istosmjerne struje <ul style="list-style-type: none"> <li>— Ohmov zakon, Kirchoffovi zakoni o naponu i jakosti struje,</li> <li>— Važnost unutarnjeg otpora napajanja,</li> <li>— Otpor/otpornik,</li> <li>— Oznaka otpornika bojom, vrijednosti i tolerancije, preferirane vrijednosti, oznake snage u vatima,</li> <li>— Otpornici spojeni u seriju i paralelno.</li> </ul>	1
<b>1L.4 Aerodinamika/aerostatika</b> Međunarodna standardna atmosfera ( <i>International Standard Atmosphere - ISA</i> ), primjena u aerodinamici i aerostatici.	1

	Razina
Aerodinamika — Strujanje zraka oko tijela, — Granični sloj, laminarno i turbulentno strujanje, — Potisak, težina, aerodinamična rezultanta, — Generiranje uzgona i otpora: napadni kut, polarna krivulja, gubitak uzgona. Aerostatika Utjecaj na kupole, utjecaj vjetra, utjecaji nadmorske visine i temperature.	
1L.5 Zaštita na radu i zaštita okoliša — Sigurne radne prakse i mjere predostrožnosti pri radu s električnom energijom, plinovima (osobito kisikom), uljima i kemikalijama, — Označivanje, skladištenje i zbrinjavanje opasnih (za sigurnost i okoliš) materijala, — Korektivne mjere u slučaju požara ili druge nesreće s jednom ili više opasnosti, uključujući poznавanje sredstava za gašenje požara.	2

## MODUL 2L — LJUDSKI FAKTORI

	Razina
2L.1 Općenito — Potreba uzimanja u obzir ljudskih faktora, — Nezgode koje se mogu pripisati ljudskim faktorima/ljudskim greškama, — Murphyjev zakon.	1
2L.2 Ljudske sposobnosti i ograničenja Vid, sluh, obrada informacija, pozornost i opažanje, pamćenje.	1
2L.3 Socijalna psihologija Odgovornost, motivacija, utjecaj grupe, timski rad.	1
2L.4 Faktori koji utječu na izvedbu Kondicija/zdravlje, stres, spavanje, umor, zlouporaba alkohola, lijekova i droga.	1
2L.5 Fizičko okruženje Radno okruženje (klima, buka, osvjetljenje).	1

## MODUL 3L — ZRAKOPLOVNI PROPISI

	Razina
3L.1 Regulatorni okvir — Uloga Europske komisije, EASA-e i nacionalnih zrakoplovnih tijela (NAA), — Primjenjivi dijelovi dijela M i dijela 66.	1
3L.2 Popravci i preinake — Odobravanje izmjena (popravci i preinake), — Standardne izmjene i standardni popravci.	2
3L.3 Podaci za održavanje — Direktive o plovidbenosti (AD), Upute za kontinuiranu plovidbenost (ICA) (AMM, IPC itd.), — Letački priručnik; — Evidencija o održavanju.	2

## MODUL 4L — KONSTRUKCIJA – DRVENA / S METALNIM CIJEVIMA I TKANINOM

	Razina
4L.1 Konstrukcija – drvena / kombinacija metalnih cijevi i tkanine — Drvo, šperploča, ljepila, zaštita, električni vodovi, svojstva, strojna obrada, — Prevlake (materijali za oblaganje, ljepila i sredstva za završnu obradu, prirodni i sintetički materijali za oblaganje i ljepila), — Postupci bojenja, sastavljanja i popravka, — Prepoznavanje oštećenja od prenaprezanja drvene konstrukcije / konstrukcije s metalnim cijevima i tkaninom, — Propadanje drvenih komponenata i prevlaka, — Ispitivanje puknuća (optičkim postupkom, npr. povećalom) metalnih komponenata, korozija i metode za sprečavanje korozije, zaštita na radu i zaštita od požara.	2
4L.2 Materijali — Vrste drva, stabilnost i svojstva pri strojnoj obradi, — Čelične cijevi, cijevi od lakih legura i spojni elementi, kontrola pukotina zavarenih spojeva, — Plastika (pregled, razumijevanje svojstava), — Boje, uklanjanje boje, — Ljepila, — Materijali i tehnologije za oblaganje (prirodni i sintetički polimeri).	2
4L.3 Otkrivanje oštećenja — Prenaprezanje drvenih konstrukcija / konstrukcija s metalnim cijevima i tkaninom, — Prijenos opterećenja, — Ispitivanje dinamičke čvrstoće i puknuća materijala.	3
4L.4 Izvedba praktičnih aktivnosti — Osiguranje klinova, vijaka, krunastih matica, zatezača, — Povezivanje užadi s pomoću metalnog koluta, — Popravci s pomoću Nicopressa i Talurita, — Popravak prevlaka, — Popravak prozirnih površina, — Vježbe popravka (šperploča, uzdužnica, rukohvati, oplata), — Podešavanje zrakoplova. Proračun mase uravnoveženja komandnih površina i opsega kretanja komandnih površina, mjerjenje radnih sila, — Izvođenje 100-satnih/godišnjih pregleda na drvenoj konstrukciji ili konstrukciji s kombinacijom metalnih cijevi i tkanine.	2

## MODUL 5L — KOMPOZITNA KONSTRUKCIJA

	Razina
5L.1 Konstrukcija od plastike ojačane vlaknima (FRP) — Osnovna načela FRP konstrukcije, — Smole (epoksi, poliester, fenolne smole, vinilesterske smole), — Materijali za ojačanje: staklena, aramidna i ugljična vlakna i njihova svojstva, — Punila, — Potporne jezgre (balsa, sače, pjenasta plastika), — Konstrukcije, prijenos opterećenja (kruta FRP struktura, sendvič strukture);	2

	Razina
<ul style="list-style-type: none"> <li>— Otkrivanje oštećenja tijekom prenaprezanja komponenata,</li> <li>— Postupak za projekte povezane s FRP-om (u skladu s priručnikom organizacije za održavanje), uključujući uvjete za skladištenje materijala.</li> </ul>	
<b>5L.2 Materijali</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Termostabilni plastični materijali, termoplastični polimeri, katalizatori,</li> <li>— Razumijevanje svojstava, tehnologija obrade, odvajanja, povezivanja, zavarivanja,</li> <li>— Smole za FRP: epoksidne smole, poliesterske smole, vinilesterske smole, fenolne smole,</li> <li>— Materijali za ojačanje,</li> <li>— Od elementarnih vlakana do filamentnih vlakana (sredstva za sprečavanje prianjanja, sredstva za završnu obradu), načini tkanja,</li> <li>— Svojstva pojedinačnih materijala za ojačanje (E-staklena vlakna, aramidna vlakna, ugljična vlakna),</li> <li>— Problemi sa sustavima od više vrsta različitih materijala, matrica,</li> <li>— Adhezija/kohezija, različita ponašanja vlaknastih materijala,</li> <li>— Materijali za ispunu i pigmenti,</li> <li>— Tehnički zahtjevi za materijale za ispunu,</li> <li>— Promjena svojstva sastava smole uporabom E-stakla, mikrobalona, aerosola, pamuka, minerala, metalnog praha, organskih tvari,</li> <li>— Tehnologije bojenja, sastavljanja i popravka,</li> <li>— Pomoći materijali,</li> <li>— Sače (papir, FRP, metal), balzovina, Divinycell (Contizell), razvojni trendovi.</li> </ul>	2
<b>5L.3 Sklapanje konstrukcija od kompozitnih materijala ojačanih vlaknima (FRP)</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Kruta struktura,</li> <li>— Sendvič strukture,</li> <li>— Sklapanje aeroprofila, trupa, komandnih površina.</li> </ul>	2
<b>5L.4 Otkrivanje oštećenja</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Ponašanje komponenata od FRP-a u slučaju prenaprezanja,</li> <li>— Otkrivanje delaminacija i slabih spojeva,</li> <li>— Frekvencije savijajućih vibracija aeroprofila,</li> <li>— Prijenos opterećenja,</li> <li>— Spojevi trenjem i sigurnosno blokiranje,</li> <li>— Dinamička čvrstoća i korozija metalnih dijelova,</li> <li>— Povezivanje metala, površinska obrada čeličnih i aluminijskih komponenata pri povezivanju s FRP-om.</li> </ul>	3
<b>5L.5 Izrada kalupa</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Gipsani i keramički kalupi,</li> <li>— GFK kalup, gel-premaz, materijali za ojačanje, problemi krutosti,</li> <li>— Metalni kalupi,</li> <li>— Muški i ženski kalupi.</li> </ul>	2
<b>5L.6 Izvedba praktičnih aktivnosti</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Osiguranje klinova, vijaka, krunastih matica, zatezača,</li> <li>— Povezivanje užadi s pomoći metalnog koluta,</li> <li>— Popravci s pomoći Nicopressa i Talurita,</li> <li>— Popravak prevlaka,</li> <li>— Popravak krutih FRP struktura,</li> </ul>	2

Razina
<ul style="list-style-type: none"> <li>— Izrada kalupa / odljev komponente (npr. nos trupa, aerodinamična oplata podvozja, završetak krila i vertikalni vrh krila (<i>winglet</i>)),</li> <li>— Popravak sendvič strukture pri oštećenju unutarnjeg i vanjskog sloja,</li> <li>— Popravak sendvič strukture pritiskom vakuumskom vrećom,</li> <li>— Popravak prozirnih površina (PMMA) s pomoću jednokomponentnog i dvokomponentnog lje-pila,</li> <li>— Povezivanje prozirnih površina s pomoću kupolastog okvira,</li> <li>— Kaljenje prozirnih površina i drugih komponenata,</li> <li>— Izvođenje popravka na sendvič strukturi (mali popravak, manji od 20 cm),</li> <li>— Podešavanje zrakoplova. Proračun mase uravnoveženja komandnih površina i opsega kretanja komandnih površina, mjerjenje radnih sila,</li> <li>— Izvedba 100-satnih/godišnjih pregleda na FRP konstrukciji.</li> </ul>

## MODUL 6L — METALNA KONSTRUKCIJA

Razina
<p><b>6L.1 Metalna konstrukcija</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Metalni materijali i poluproizvodi, metode strojne obrade,</li> <li>— Ispitivanje dinamičke čvrstoće i puknuća materijala,</li> <li>— Sklapanje komponenata metalne konstrukcije, zakovični spojevi, lijepljeni spojevi,</li> <li>— Otkrivanje oštećenja prenapregnutih komponenata, učinci korozije,</li> <li>— Zaštita na radu i zaštita od požara.</li> </ul>
<p><b>6L.2 Materijali</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Čelik i njegove slitine,</li> <li>— Laki metali i njihove lake slitine,</li> <li>— Materijali zakovica,</li> <li>— Plastika,</li> <li>— Boje,</li> <li>— Ljepila za metal,</li> <li>— Vrste korozije,</li> <li>— Materijali i tehnologije za oblaganje (prirodni i sintetički).</li> </ul>
<p><b>6L.3 Otkrivanje oštećenja</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Prenapregnute metalne konstrukcije, izravnavanje, mjerjenje simetrije,</li> <li>— Prijenos opterećenja,</li> <li>— Ispitivanje dinamičke čvrstoće i puknuća materijala,</li> <li>— Otkrivanje slabih zakovičnih spojeva.</li> </ul>
<p><b>6L.4 Sklapanje metalnih i kompozitnih konstrukcija</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Oplata,</li> <li>— Okviri,</li> <li>— Uzdužnice i ramenjače,</li> <li>— Konstrukcija okvira,</li> <li>— Problemi sa sustavima od više vrsta različitih materijala.</li> </ul>
<p><b>6L.5 Pričvršćivači</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Razvrstavanje dosjeda i zazora,</li> <li>— Metrički i anglosaksonski mjerni sustavi,</li> <li>— Preveliki matični vijak.</li> </ul>

	Razina
<p>6L.6 Izvedba praktičnih aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Osiguranje klinova, vijaka, krunastih matica, zatezača,</li> <li>— Povezivanje užadi s pomoću metalnog koluta,</li> <li>— Popravci s pomoću Nicopressa i Talurita,</li> <li>— Popravak prevlaka, površinskih oštećenja, tehnike zaustavljanja širenja pukotina zaustavnim ručama,</li> <li>— Popravak prozirnih površina,</li> <li>— Sjećenje metalnih limova (aluminijске i lake slitine, čelik i njegove slitine);</li> <li>— Presavijanje, savijanje, obrada rubova, ravnanje, glaćanje, povijanje rubova,</li> <li>— Popravak zakovanih metalnih konstrukcija u skladu s uputama za popravak ili nacrtima,</li> <li>— Procjena grešaka pri zakivanju,</li> <li>— Podešavanje zrakoplova. Proračun mase uravnoteženja komandnih površina i opsega kretanja komandnih površina, mjerjenje radnih sila,</li> <li>— Izvedba 100-satnih/godišnjih pregleda na metalnoj konstrukciji.</li> </ul>	2

#### MODUL 7L — KONSTRUKCIJE OPĆENITO

	Razina
<p>7L.1 Sustav upravljanja zrakoplovom u letu</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Komande pilotske kabine: komande u pilotskoj kabini, oznake u boji, oblici ručica,</li> <li>— Komandne površine, zakrilca, površine zračnih kočnica, komande, šarke, ležajevi, nosači, krute prijenosne poluge komandi, prijenosne poluge komandi, rogovi za upravljanje, remenice, kabeli, lanci, cijevi, valjci, šine, vijčane dizalice, površine, gibanja, podmazivanje, stabilizatori, uravnoteženje komandi,</li> <li>— Kombinacija komandi: zakrilce-krilce, zakrilce-zračna kočnica,</li> <li>— Sustavi trimera.</li> </ul>	3
<p>7L.2 Konstrukcija</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Podvozje: karakteristike podvozja i upornica amortizera, izvlačenje, kočnice, bubanj, diskovi, kočač, guma, mehanizam za uvlačenje, električno uvlačenje, izvanredne situacije,</li> <li>— mjesta ugradnje krila na trup, mjesta ugradnje repne površine (vertikalnog i horizontalnog stabilizatora) na trup, mjesta ugradnje kontrolne površine,</li> <li>— Dopuštene mjere održavanja,</li> <li>— Vuča: oprema/mehanizam za vuču/dizanje,</li> <li>— Kabina: sjedala i sigurnosni pojasevi, raspored u kabini, vjetrobranska stakla, prozori, natpisi, odjeljak za prtljagu, komande u pilotskoj kabini, sustav ventilacije kabine, ventilator,</li> <li>— Balast vode: spremnici vode, vodovi, ventili, odvodi, odušci, provjere,</li> <li>— Sustav za dovod goriva: spremnici, vodovi, filtri, odušci, odvodi, punjenje, razvodni ventil, crpke, indikacija, provjere, spajanje,</li> <li>— Hidraulika: raspored sustava, akumulatori, raspodjela tlaka i snage, indikacija,</li> <li>— Tekućine i plinovi: hidraulički, drugi fluidi, razine, spremnik, vodovi, ventili, filter,</li> <li>— Mjere zaštite: protupožarni zidovi, zaštita od požara, zaštita od udara groma, zatezači, osiguravajuće naprave, ispravnjivači.</li> </ul>	2
<p>7L.3 Pričvršćivači</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Pouzdanost klinova, zakovica, vijaka,</li> <li>— Kontrolna užad, zatezači,</li> <li>— Spojnice za brzo otpuštanje (L'Hotellier, SZD, Poland).</li> </ul>	2

	Razina
7L.4 Osiguravajuća oprema	2
— Prihvatljivost metoda osiguranja, klinova za osiguranje, zatika od opružnog čelika, žica za osiguranje, samoosiguravajućih matica, boja,	
— Spojnice za brzo otpuštanje.	
7L.5 Vaganje i uravnoteživanje	2
7L.6 Sustavi za spašavanje	2
7L.7 Moduli u zrakoplovu	2
— Sustav pitot-statike, vakuumski/dinamički sustav, hidrostatsko ispitivanje,	
— Letački instrumenti: brzinomjer, visinomjer, variometar (pokazivač vertikalne brzine, povezivanje i funkcioniranje, oznake,	
— Razmještaj i prikaz, panel, električni vodovi,	
— Žiroskopi, filtri, indikatori, ispitivanje funkcije,	
— Magnetski kompas: ugradnja i kompenzacija kompasa,	
— Jedrilice: akustični variometar, uređaji za snimanje podataka o letu, sustavi za izbjegavanje sudara,	
— Sustav za kisik.	
7L.8 Ugradnja i povezivanje modula u zrakoplovu	2
— Letački instrumenti, zahtjevi za ugradnju (uvjeti prisilnog slijetanja kao kod CS-22),	
— Električni vodovi, izvori napajanja, vrste akumulatora, električni parametri, električni generator, prekidač strujnog kruga, energetska bilanca, uzemljenje, konektori, terminali, upozorenja, osigurači, svjetla, rasvjetna tijela, prekidači, voltmetri, ampermetri, električni mjerni instrumenti.	
7L.9 Pogon klipnih motora	2
Povezanost pogonske grupe i konstrukcije.	
7L.10 Elisa	2
— Pregled,	
— Zamjena,	
— Uravnoteženje.	
7L.11 Sustav uvlačenja	2
— Kontrola položaja elise,	
— Sustav za uvlačenje motora i/ili elise.	
7L.12 Postupci fizičkog pregleda	2
— Čišćenje, uporaba osvjetljenja i ogledala,	
— Mjerni instrumenti,	
— Mjerenje otklona komandi,	
— Okretni moment vijaka i svornjaka,	
— Trošenje ležajeva,	
— Oprema za pregled,	
— Umjeravanje mjernih instrumenata.	

## MODUL 8L — POGONSKA GRUPA

	Razina
8L.1 Granične vrijednosti buke	1
— Objasnjenje pojma 'razina buke',	
— Potvrda o buci,	
— Poboljšanje zvučne izolacije,	
— Moguće smanjenje emisija buke.	

	Razina
8L.2 Klipni motori <ul style="list-style-type: none"><li>— Četverotaktni motor s vanjskim izvorom paljenja, motor hlađen zrakom, motor hlađen tekućinom,</li><li>— Dvotaktni motor,</li><li>— Motor s rotirajućim klipom,</li><li>— Učinkovitost i faktori koji utječu na učinkovitost (dijagram tlak-zapremina, krivulja snage),</li><li>— Uređaji za regulaciju buke.</li></ul>	2
8L.3 Elisa <ul style="list-style-type: none"><li>— Krak elise, kapa elise, stražnja ploča, tlak akumulatora, glavina elise,</li><li>— Rad elisa,</li><li>— Elise promjenjivog koraka, elise koje je moguće mehanički, električno i hidraulički podešiti na tlu i u letu,</li><li>— Uravnoteženje (statičko, dinamičko),</li><li>— Problemi u pogledu buke.</li></ul>	2
8L.4 Upravljački uređaji motora <ul style="list-style-type: none"><li>— Mehanički upravljački uređaji,</li><li>— Električni upravljački uređaji,</li><li>— Pokazatelji razine goriva,</li><li>— Funkcije, karakteristike, uobičajene pogreške i indikatori pogreške.</li></ul>	2
8L.5 Crijeva <ul style="list-style-type: none"><li>— Materijali i strojna obrada crijeva za gorivo i ulje,</li><li>— Kontrola vijeka trajanja.</li></ul>	2
8L.6 Pomoćna oprema <ul style="list-style-type: none"><li>— Rad sustava magnetnog paljenja,</li><li>— Kontrola rokova za održavanje,</li><li>— Rad rasplinjača,</li><li>— Upute za održavanje u vezi s posebnim značajkama,</li><li>— Električne pumpe za gorivo,</li><li>— Rad upravljačkih naprava elise,</li><li>— Električno upravljanje elisom,</li><li>— Hidrauličko upravljanje elisom.</li></ul>	2
8L.7 Sustav paljenja <ul style="list-style-type: none"><li>— Izvedba: induksijsko paljenje, magnetsko paljenje i tiristorsko paljenje,</li><li>— Učinkovitost sustava paljenja i predgrijača,</li><li>— Moduli sustava paljenja i predgrijača,</li><li>— Pregled i ispitivanje svjećica.</li></ul>	2
8L.8 Indukcijski i ispušni sustavi <ul style="list-style-type: none"><li>— Rad i sklapanje,</li><li>— Ugradnja prigušnika i grijajuća,</li><li>— Gondole i obloge motora,</li><li>— Pregled i ispitivanje,</li><li>— Ispitivanje emisije CO.</li></ul>	2

	Razina
8L.9 Pogonska goriva i maziva — Karakteristike goriva, — Označivanje, ekološki prihvatljivo skladištenje, — Mineralna i sintetička ulja za podmazivanje i njihovi parametri: označivanje i karakteristike, primjena, — Ekološki prihvatljivo skladištenje i pravilno zbrinjavanje otpadnog ulja.	2
8L.10 Dokumentacija — Dokumentacija proizvođača za motor i elisu, — Upute za kontinuiranu plovidbenost (ICA), — Letački priručnici zrakoplova (AFM), priručnici za održavanje zrakoplova (AMM), — Vrijeme između remonta (TBO), — Direktive o plovidbenosti, tehničke napomene i servisni bilteni.	2
8L.11 Slikovni materijali — Cilindar s ventilom, — Rasplinjač, — Visokonaponski magneti, — Uređaj za mjerjenje diferencijalnog tlaka u cilindrima, — Pregrijani/oštećeni klipovi, — Svjećice motora kojima se drugačije upravljaljalo.	2
8L.12 Praktično iskustvo — Zaštita na radu / sprečavanje nesreća (rukovanje gorivima i mazivima, pokretanje motora), — Podešavanje upravljačkih poluga motora i Bowdenovih sajli, — Podešavanje broja okretaja u praznom hodu, — Provjera i podešavanje točke paljenja, — Ispitivanje rada magneta, — Provjera sustava paljenja, — Ispitivanje i čišćenje svjećica, — Izvedba zadataka u vezi s motorom pri 100-satnom/godišnjem pregledu aviona, — Ispitivanje kompresije cilindra, — Statičko ispitivanje i ocjena rada motora, — Dokumentacija o radovima održavanja uključujući zamjenu komponenata.	2
8L.13 Izmjena plinova u motorima s unutarnjim izgaranjem — Četverotaktni klipni motor i upravljačke jedinice, — Energetski gubici, — Podešavanje paljenja, — Ponašanje upravljačkih jedinica pri izravnom toku, — Wankelov motor i upravljačke jedinice, — Dvotaktni motor i upravljačke jedinice, — Propuhivanje, — Ventilator za propuhivanje, — Raspon snage praznog hoda i raspon snage.	2

	Razina
8L.14 Paljenje, izgaranje i rasplinjavanje — Paljenje, — Svjećice, — Sustav paljenja, — Proces izgaranja, — Uobičajeno izgaranje, — Učinkovitost i srednji tlak, — Detonacije u motoru i oktanski broj, — Oblici komore za izgaranje, — Smjesa goriva/zraka u rasplinjaču, — Načelo rada rasplinjača i jednadžba rasplinjavanja goriva, — Jednostavni rasplinjač, — Problemi jednostavnih rasplinjača i njihova rješenja, — Modeli rasplinjača, — Smjesa goriva/zraka pri ubrizgavanju, — Mehanički regulirano ubrizgavanje, — Elektronički regulirano ubrizgavanje, — Kontinuirano ubrizgavanje, — Usporedba rasplinjača i sustava ubrizgavanja.	2
8L.15 Letački instrumenti u zrakoplovima s motorima s ubrizgavanjem goriva — Posebni letački instrumenti (motor s ubrizgavanjem), — Tumačenje indikacija tijekom statičkog ispitivanja, — Tumačenje indikacija tijekom leta na različitim visinama.	2
8L.16 Održavanje zrakoplova s motorima s ubrizgavanjem goriva — Dokumentacija, dokumentacija proizvođača itd., — Opće upute za održavanje (satni pregledi), — Funkcionalna ispitivanja, — Probni rad na zemlji, — Probni let, — Otkrivanje kvarova u sustavu ubrizgavanja i njihovo otklanjanje.	2
8L.17 Mjere zaštite na radu i sigurnosti Mjere zaštite na radu i sigurnosti pri radu na sustavima ubrizgavanja.	2
8L.18 Vizualna pomagala: — Rasplinjač, — Komponente sustava ubrizgavanja, — Zrakoplov s motorom s ubrizgavanjem, — Alat za rad na sustavima ubrizgavanja.	2
8L.19 Električni pogon — Elektroenergetski sustav, akumulatori, ugradnja, — Elektromotor, — Provjere s obzirom na toplinu, buku i vibracije, — Ispitivanje navoja, — Električno označenje i kontrolni sustavi,	2

	Razina
— Sustavi nosača, izvlačenja i uvlačenja, — Sustavi kočenja motora/elise, — Sustavi ventilacije motora, — Praktično iskustvo u 100-satnim/godišnjim pregledima.	
8L.20 Mlazni pogon — Ugradnja motora, — Sustavi nosača, izvlačenja i uvlačenja, — Zaštita od požara, — Sustavi za dovod goriva uključujući podmazivanje, — Sustavi za pokretanje motora, uz pomoć plina, — Procjena oštećenja motora, — Servisiranje motora, — Skidanje, ispitivanje i montaža motora, — Praktično iskustvo u neplaniranim / „run-time“ (tijekom rada) / godišnjim pregledima. — Neplanirani pregledi.	2
8L.21 Sustav digitalne kontrole rada motora ( <i>Full Authority Digital Engine Control, FADEC</i> )	2

## MODUL 9L — BALON / ZRAČNI BROD UZGONJEN VRUĆIM ZRAKOM

	Razina
9L.1 Osnovna načela i sklapanje balona / zračnih brodova uzgonjenih vrućim zrakom — Sklapanje i pojedinačni dijelovi, — Kupole, — Materijali kupole, — Sustavi kupole, — Uobičajeni i posebni oblici, — Sustav za dovod goriva, — Plamenik, okvir plamenika, pomoćni nosači plamenika, — Spremnici stlačenog plina i crijeva sa stlačenim plinom, — Košara i alternativne naprave (sjedala), — Pribor za podešavanje, — Poslovi održavanja i servisiranja, — Godišnji/100-satni pregled, — Dnevnic (evidencije), — Letački priručnici zrakoplova (AFM), priručnici za održavanje zrakoplova (AMM), — Podešavanje i priprema uzljetanja (privremeno vezivanje radi uzljetanja), — Uzljetanje.	3
9L.2 Praktično osposobljavanje Rad s komandama, poslovi održavanja i servisiranja (u skladu s letačkim priručnikom).	3
9L.3 Kupola — Tkanine, — Šavovi, — Noseće trake, zadržaći pucanja, — Gornji obruči,	3

	Razina
— Ventil za spuštanje i sustavi brzog ispuhivanja, — Potezni ventil za trenutno otvaranje kupole, — Odušak za okretanje, — Dijafragme/lančanice (posebni oblici i zračni brodovi), — Valjci, užnice, — Upravljački i nosivi konopci, — Čvorovi, — Oznaka za prikaz temperature, temperaturna „zastavica”, termometar kupole, — Zatege, — Okovi i karabineri.	
9L.4 Plamenik i sustav za dovod goriva — Zavojnice plamenika, — Ventili za ispuh plamena, tekućine i pomoćni ventili, — Plamenici/mlaznice, — Pilot plamenici / isparivači / mlaznice, — Okvir plamenika, — Vodovi / crijeva za gorivo, — Spremnici / boce za gorivo, ventili i okovi.	3
9L.5 Košara i nosiva užad za košare (uključujući alternativne naprave) — Vrste košara (uključujući alternativne naprave), — Materijali za košare: trstika, vrba, koža, drvo, obložni materijali, nosiva užad, — Sjedala, valjkasti ležajevi, — Karabiner, škopac i klinovi, — Pomoćni nosači plamenika, — Remeni spremnika za gorivo, — Pomoćna oprema.	3
9L.6 Oprema — Vatrogasni aparat, vatrogasnii pokrivač, — Instrumenti (pojedinačni ili kombinirani).	3
9L.7 Manji popravci — Šivanje, — Spajanje/vezanje, — Popravak kože/ruba na košari.	3
9L.8 Postupci fizičkog pregleda — Čišćenje, uporaba osvjetljenja i ogledala, — Mjerni instrumenti, — Mjerjenje otklona komandi (samo zračni brodovi), — Okretni moment vijaka i svornjaka, — Trošenje ležajeva (samo zračni brodovi), — Oprema za pregled, — Umjeravanje mjernih instrumenata, — Ispitivanje tkanine rastezanjem.	2

## MODULI 10L — BALON / ZRAČNI BROD UZGONJEN PLINOM (SLOBODNI/SPUTANI)

	Razina
10L.1 Osnovna načela i sklapanje balona / zračnih brodova uzgonjenih plinom — Sklapanje pojedinačnih dijelova, — Kupola i mrežni materijal, — Kupola, potezni ventil za trenutno otvaranje kupole, otvor u slučaju nužde, konopci i pojasevi, — Kruti plinski ventil, — Elastični plinski ventil (padobran), — Mreža, — Nosivi obruč, — Košara i pribor (uključujući alternativne naprave), — Putovi elektrostatičkog pražnjenja, — Uže za privezivanje i uže za usporavanje, — Održavanje i servisiranje, — Godišnji pregled, — Letačka dokumentacija, — Letački priručnici zrakoplova (AFM), priručnici za održavanje zrakoplova (AMM), — Podešavanje i priprema uzljetanja, — Uzljetanje.	3
10L.2 Praktično osposobljavanje — Rad s komandama, — Poslovi održavanja i servisiranja (u skladu s AMM-om i AFM-om), — Sigurnosna pravila pri uporabi vodika kao uzgonskog plina.	3
10L.3 Kupola — Tkanine, — Motke i ojačanja motki, — Potezni ventil za trenutno otvaranje kupole i potezno uže, — Konopci padobrana i nosivi konopci, — Ventili i užad, — Otvor za punjenje, Poeschelov obruč i užad, — Putovi elektrostatičkog pražnjenja.	3
10L.4 Ventil — Opruge, — Brtve, — Vijčani spojevi, — Kontrolna užad, — Putovi elektrostatičkog pražnjenja.	3
10L.5 Izrada mreže ili podešavanje (bez mreže) — Vrste mreže i ostalih konopa, — Veličina i kutovi otvora mreže, — Mrežni prsten, — Metode izrade čvorova, — Putovi elektrostatičkog pražnjenja.	3

	Razina
10L.6 Nosivi obruč	3
10L.7 Košara (uključujući alternativne naprave) — Vrste košara (uključujući alternativne naprave), — Konopci s omčom i klinovim, — Sustav balasta (vrećice i potpornji), — Putovi elektrostatickog pražnjenja.	3
10L.8 Potezno uže za otvaranje kupole i užad za ventile	3
10L.9 Uže za privezivanje i uže za usporavanje ( <i>drag rope</i> )	3
10L.10 Manji popravci — Spajanje/vezanje, — Uplitanje užadi od konoplje.	3
10L.11 Oprema Instrumenti (pojedinačni ili kombinirani).	3
10L.12 Kabel za sputavanje (samo za sputane balone uzgonjene plinom) — Vrste kabela, — Prihvatljiva oštećenja na kabelu, — Zatezač za kabel, — Držači kabela.	3
10L.13 Vitlo (samo za sputane balone uzgonjene plinom) — Vrste vitla, — Mehanički sustav, — Električni sustav, — Sustav u slučaju nužde, — Veza vitla sa zemljom / opterećivanje vitla balastom.	3
10L.14 Postupci fizičkog pregleda — Čišćenje, uporaba osvjetljenja i ogledala, — Mjerni instrumenti, — Mjerjenje otklona komandi (samo zračni brodovi), — Okretni moment vijaka i svornjaka, — Trošenje ležajeva (samo zračni brodovi), — Oprema za pregled, — Umjeravanje mjernih instrumenata, — Ispitivanje tkanine rastezanjem.	2

## MODULI 11L — ZRAČNI BRODOVI UZGONJENI VRUĆIM ZRAKOM / PLINOM

	Razina
11L.1 Osnovna načela i sklapanje malih zračnih brodova — Kupola, mali baloni ( <i>ballonnets</i> ), — Ventili, otvori, — Gondola, — Pogon, — Letački priručnici zrakoplova (AFM), priručnici za održavanje zrakoplova (AMM), — Podešavanje i priprema uzlijetanja.	3

	Razina
11L.2 Praktično ospozobljavanje — Rad s komandama, — Poslovi održavanja i servisiranja (u skladu s AMM-om i AFM-om).	3
11L.3 Kupola — Tkanine, — Potezni ventil za trenutno otvaranje kupole i potezna užad, — Ventili, — Sustav lančanica.	3
11L.4 Gondola (uključujući alternativne naprave) — Vrste gondola (uključujući alternativne naprave), — Vrste konstrukcija i materijali, — Otkrivanje oštećenja.	3
11L.5 Električni sustav — Osnove o strujnim krugovima u zračnom brodu, — Izvori električne energije (akumulatori, učvršćenje, ventilacija, korozija), — Olovni, nikal-kadmijev ili drugi akumulatori, suhe baterije, — Generatori, — Ožičenje, električne veze, — Osigurači, — Vanjski izvor napajanja, — Energetska bilanca.	3
11L.6 Pogon — Sustav za dovod goriva: spremnici, vodovi, filtri, odušci, odvodi, punjenje, razvodni ventil, crpke, indikacija, provjere, spajanje, — Pogonski instrumenti, — Osnove o mjerenu i instrumentima, — Mjerenje okretaja, — Mjerenje tlaka, — Mjerenje temperature, — Mjerenje razine goriva/energije.	3
11L.7 Oprema — Vatrogasni aparat, vatrogasni pokrivač, — Instrumenti (pojedinačni ili kombinirani).	3

## MODUL 12L — RADIOKOM. / ELT / TRANSPONDER / INSTRUMENTI

	Razina
12L.1 Radiokom./ELT — Kanalni razmak, — Osnovno funkcionalno ispitivanje, — Baterije, — Zahtjevi za ispitivanje i održavanje.	2

	Razina
12L.2 Transponder — Osnovni rad, — Uobičajena prijenosna konfiguracija uključujući antenu, — Objasnjenja načina rada A, C, S, — Zahtjevi za ispitivanje i održavanje.	2
12L.3 Instrumenti — Ručni visinomjeri/variometri, — Baterije, — Osnovno funkcionalno ispitivanje.	2

*Dodatak VIII.***Standard ispita osnovnog znanja za dozvolu za održavanje zrakoplova kategorije L**

- (a) Osnova za standardizaciju ispita u odnosu na zahtjeve povezane s osnovnim znanjem iz Dodatka VII. sljedeća je:
- svi ispiti moraju se provoditi uz upotrebu obrasca pitanja s višestrukim izborom kako je navedeno u točki ii. Netočni ponuđeni odgovori moraju izgledati jednak uvjerljivi nekome tko ne poznaje predmet. Svi ponuđeni odgovori trebaju se jasno odnositi na pitanje te imati sličan vokabular, gramatičku konstrukciju i dužinu. U numeričkim pitanjima, netočni odgovori trebaju odgovarati greškama u postupku poput ispravaka primjenjenih na pogrešan način ili netočne pretvorbe mjernih jedinica: ne smije biti slučajnih brojeva;
  - svako pitanje s višestrukim izborom mora imati tri ponuđena odgovora od kojih samo jedan mora biti točan odgovor i kandidatu se dopušta vrijeme po modulu koje se temelji na nominalnom prosjeku od 75 sekundi po pitanju;
  - prolazna ocjena za svaki modul je 75 %;
  - kazneno bodovanje (negativni bodovi za pogrešne odgovore) ne primjenjuje se;
  - razina znanja koja se zahtijeva u pitanjima mora biti proporcionalna tehnološkoj razini kategorije zrakoplova.
- (b) Broj pitanja po modulu je sljedeći:
- modul 1L „Osnovno znanje“: 12 pitanja. Dopušteno vrijeme: 15 minuta;
  - modul 2L „Ljudski faktori“: 8 pitanja. Dopušteno vrijeme: 10 minuta;
  - modul 3L „Zrakoplovni propisi“: 24 pitanja. Dopušteno vrijeme: 30 minuta;
  - modul 4L „Konstrukcija drvena / s metalnim cijevima i tkaninom“: 32 pitanja. Dopušteno vrijeme: 40 minuta;
  - modul 5L „Kompozitna konstrukcija“: 32 pitanja. Dopušteno vrijeme: 40 minuta;
  - modul 6L „Metalna konstrukcija“: 32 pitanja. Dopušteno vrijeme: 40 minuta;
  - modul 7L „Konstrukcije općenito“: 64 pitanja. Dopušteno vrijeme: 80 minuta;
  - modul 8L „Pogonska grupa“: 48 pitanja. Dopušteno vrijeme: 60 minuta;
  - modul 9L „Balon / Zračni brod uzgonjen vrućim zrakom“: 36 pitanja. Dopušteno vrijeme: 45 minuta;
  - modul 10L „Balon / Zračni brod uzgonjen plinom (slobodni/sputani)“: 40 pitanja. Dopušteno vrijeme: 50 minuta;
  - modul 11L „Zračni brodovi uzgonjeni vrućim zrakom / plinom“: 36 pitanja. Dopušteno vrijeme: 45 minuta;
  - modul 12L „Radiokom./ELT/Transponder/Instrumenti“: 16 pitanja. Dopušteno vrijeme: 20 minuta.“

## PRILOG IV.

Prilog IV. mijenja se kako slijedi:

(1) u točki 147.A.145. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

- „(a) Organizacija za osposobljavanje iz održavanja smije provoditi sljedeće, kako je dopušteno i u skladu s priručnikom organizacije za osposobljavanje iz održavanja:
- i. tečajeve osnovnog osposobljavanja iz nastavnog programa prema Prilogu III. (dio 66.) ili dijelu istog;
  - ii. tečajeve osposobljavanja za tip zrakoplova / zadatke u skladu s Prilogom III. (dio 66.).
  - iii. ispite polaznika koji su pohađali tečajeve osnovnog ili osposobljavanja za tip zrakoplova kod organizacije za osposobljavanje iz održavanja;
  - iv. ispite polaznika koji nisu pohađali tečajeve osnovnog ili osposobljavanja za tip zrakoplova kod organizacije za osposobljavanje iz održavanja;
  - v. ispite polaznika koji nisu pohađali tečaj osnovnog osposobljavanja kod organizacije za osposobljavanje iz održavanja, pod uvjetom da:
    1. ispit se provodi na jednoj od lokacija navedenih u potvrdi o odobrenju, ili
    2. ako se ispit provodi na lokacijama koje nisu navedene u potvrdi o odobrenju, kako je dopušteno točkama (b) i (c) vrijedi jedno od sljedećeg:
      - ispit se provodi upotrebom pitanja iz Europske središnje banke pitanja (*European Central Question Bank, ECQB*), ili
      - u nedostatku pitanja iz ECQB-a, nadležno tijelo odabire pitanja za ispit;
- vi. izdavanje potvrda u skladu s Dodatkom III. po uspješnom završetku odobrenih tečajeva osnovnog osposobljavanja ili osposobljavanja za tip zrakoplova i ispita utvrđenih u točki (a) podtočkama i., ii., iii., iv. i v., prema potrebi.”;

(2) Dodaci I. i II. zamjenjuju se sljedećim:

„*Dodatak I.*

#### **Trajanje tečaja osnovnog osposobljavanja**

Minimalno trajanje kompletног tečaja osnovnog osposobljavanja je sljedeće:

Tečaj osnovnog osposobljavanja	Trajanje (u satima)	Omjer teorijskog osposobljavanja (u %)
A1	800	30 – 35
A2	650	30 – 35
A3	800	30 – 35
A4	800	30 – 35
B1.1	2 400	50 – 60
B1.2	2 000	50 – 60
B1.3	2 400	50 – 60
B1.4	2 400	50 – 60
B2	2 400	50 – 60
B2L	1 500 (*)	50 – 60
B3	1 000	50 – 60

(\*) Navedeni broj sati povećava se kako slijedi, ovisno o izabranim dodatnim ovlaštenjima za sustav:

Ovlaštenje za sustav	Trajanje (u satima)	Omjer teorijskog osposobljavanja (u %)
COM/NAV	90	50 – 60
INSTRUMENTI	55	
AUTOMATSKO LETENJE	80	
NADZOR	40	
SUSTAVI KONSTRUKCIJE	100	

*Dodatak II.***Potvrda o odobrenju organizacije za osposobljavanje iz Priloga IV. (dio 147.) – EASA obrazac 11.**

Stranica 1 od 2

[DRŽAVA ČLANICA (\*)]  
članica Europske unije (\*\*)

**POTVRDA O ODOBRENJU ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE I PROVOĐENJE ISPITA**

Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE (\*)].147. [XXXX]

U skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbom Komisije (EU) br. 1321/2014, dok su na snazi, i pod niže navedenim uvjetima, [NADLEŽNO TIJELO DRŽAVE ČLANICE (\*)] ovime potvrđuje:

[NAZIV I ADRESA ORGANIZACIJE]

kao organizacija za osposobljavanje iz održavanja u skladu s odjeljkom A Priloga IV. (dio 147.) Uredbi (EU) br. 1321/2014 odobrena za provođenje osposobljavanja i ispita navedenih u priloženoj tablici odobrenja te za izdavanje odgovarajućih potvrda o priznanju polaznicima uz upotrebu gornjih upućivanja.

## UVJETI:

1. Ovo je odobrenje ograničeno na ono utvrđeno u odjeljku o opsegu poslova u priručniku odobrene organizacije za osposobljavanje iz održavanja iz odjeljka A Priloga IV. (dio 147.); i
2. Ovo odobrenje zahtijeva usklađenost s postupcima utvrđenima u priručniku odobrene organizacije za osposobljavanje iz održavanja; i
3. Ovo je odobrenje valjano sve dok je odobrena organizacija za osposobljavanje iz održavanja usklađena s Prilogom IV. (dio 147.) Uredbi (EU) br. 1321/2014; i
4. Ovisno o usklađenosti s prethodno navedenim uvjetima, ovo odobrenje ostaje valjano na neodređeno vrijeme osim ako se od njega prethodno odustalo, ako je zamjenjeno, privremeno ili trajno oduzeto.

Datum prvog izdavanja: .....

Datum ove revizije: .....

Broj revizije: .....

Potpis: .....

Za nadležno tijelo: [NADLEŽNO TIJELO DRŽAVE ČLANICE (\*)]

Str. 2 od 2

**TABLICA ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE I PROVOĐENJE ISPITA**

Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE (\*)].147. [XXXX]

Organizacija: [NAZIV I ADRESA ORGANIZACIJE]

<b>KLASA</b>	<b>KATEGORIJA DOZVOLE</b>	<b>OGRANIČENJE</b>	
<b>OSNOVNO (**)</b>	B1 (**)	TB1.1 (**)	TURBINSKI AVIONI (**)
		TB1.2 (**)	KLIPNI AVIONI (**)
		TB1.3 (**)	TURBINSKI HELIKOPTERI (**)
		TB1.4 (**)	KLIPNI HELIKOPTERI (**)
	B2 (**)/(****)	TB2 (**)	AVIONIKA (**)
	B2L (**)	TB2L (**)	AVIONIKA (navesti ovlaštenja za sustav) (**)
	B3 (**)	TB3 (**)	KLIPNI AVIONI BEZ REGULACIJE TLAKA KABINE S MTOM-om OD 2 000 kg ILI MANJE (**)
	A (**)	TA.1 (**)	TURBINSKI AVIONI (**)
		TA.2 (**)	KLIPNI AVIONI (**)
		TA.3 (**)	TURBINSKI HELIKOPTERI (**)
		TA.4 (**)	KLIPNI HELIKOPTERI (**)
	L (**)(Samo ispit)	TL (**)	NAVESTI POTKATEGORIJU DOZVOLE (**)
<b>TIP/ZADATAK (**)</b>	C (**)	T4 (**)	[NAVESTI TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	B1 (**)	T1 (**)	[NAVESTI TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	B2 (**)	T2 (**)	[NAVESTI TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	A (**)	T3 (**)	[NAVESTI TIP ZRAKOPLOVA] (***)

Ova je tablica odobrenja ograničena na ono osposobljavanje i ispite navedene u opsegu poslova u priručniku odobrene organizacije za osposobljavanje iz održavanja.

Referentna oznaka priručnika organizacije za osposobljavanje iz održavanja: .....

Datum prvog izdavanja: .....

Datum posljednje odobrene revizije: ..... Broj revizije: .....

Potpis: .....

Za nadležno tijelo: [NADLEŽNO TIJELO DRŽAVE ČLANICE (\*)]

(\*) ili EASA ako je EASA nadležno tijelo

(\*\*) Prekrižiti nepotrebno ako organizacija nije odobrena.

(\*\*\*) Upisati odgovarajuće ovlaštenje i ograničenje.

((\*\*)) Odobrenje za tečaj osnovnog osposobljavanja / ispit kategorije B2 uključuje odobrenje za tečaj / ispit kategorije B2L za sva ovlaštenja za sustav.";

(3) EASA Obrazac 149., 2. izdanje iz Dodatka III. zamjenjuje se sljedećim:

Stranica 1 od 1

### POTVRDA O PRIZNANJU

Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE (\*)].147. [XXXX]. [YYYY]

Potvrda o priznanju izdaje se:

[IME I PREZIME]

[DATUM I MJESTO ROĐENJA]

od strane:

[NAZIV I ADRESA ORGANIZACIJE]

Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE (\*)].147. [XXXX]

organizacija za osposobljavanje odobrena za provođenje osposobljavanja i ispita u skladu s pripadajućom tablicom odobrenja i u skladu s Prilogom IV. (dio 147.) Uredbi (EU) br. 1321/2014.

Ovom se potvrdom potvrđuje da je gore imenovana osoba uspješno položila teorijske (\*\*) i/ili praktične elemente (\*\*) odobrenog tečaja za tip, kako je navedeno u nastavku, i povezane ispite u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbom Komisije (EU) br. 1321/2014, koje su trenutačno na snazi.

[TEČAJ OSPOSOBLJAVANJA ZA TIP ZRAKOPLOVA (\*\*)]

[DATUM POČETKA I ZAVRŠETKA]

[NAVESTI TEORIJSKE I/ILI PRAKTIČNE ELEMENTE]

ili

[ISPIT ZA TIP ZRAKOPLOVA (\*\*)]

[DATUM ZAVRŠETKA]

Datum: .....

Potpis: .....

Za: [NAZIV ORGANIZACIJE]

EASA Obrazac 149., izdanje 3

(\*) ili EASA ako je EASA nadležno tijelo  
(\*\*) Nepotrebno izbrisati.

---

**PRILOG V.**

Prilog V.a mijenja se kako slijedi:

- (1) u sadržaju, nakon unosa „Poddio E – Organizacija za održavanje” umeće se sljedeća točka T.A.501.:

,T.A.501. **Organizacija za održavanje**“;

- (2) u točki T.A.201. točka 3. zamjenjuje se sljedećim:

,3. Organizacija za vođenje kontinuirane plovidbenosti iz točke 2. osigurava da održavanje i otpuštanje zrakoplova u uporabu obavlja organizacija za održavanje koja ispunjava zahtjeve iz poddijela E ovog Priloga (dio T). Za te potrebe, kada organizacija za vođenje kontinuirane plovidbenosti sama ne ispunjava zahtjeve iz poddijela E, ona sklapa ugovor s organizacijom za održavanje koja ispunjava te zahtjeve.”;

- (3) odredbama poddijela E Organizacija za održavanje dodaje se sljedeći naslov:

,T.A. 501. **Organizacija za održavanje**“;

- (4) Točka T.A.716. zamjenjuje se sljedećim:

,T.A.716. **Nalazi**

---

Nakon primitka obavijesti o nalazima u skladu s točkom T.B.705., organizacija za vođenje kontinuirane plovidbenosti utvrđuje plan za korektivni postupak i podnosi dokaze o korektivnim radnjama na način prihvatljiv nadležnom tijelu unutar vremenskog razdoblja dogovorenog s tim tijelom.”.